

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

TUM RASÛLLERİN ORTAK DAVETİ

EBU HANZALA

9. BASKI
10.000
ADET

Tüm Rasûllerin Ortak Daveti

"La ilahe illallah"

*"Andolsun ki biz her ümmet arasında
'Allah'a ibadet/kulluk edin ve tağuttan kaçının'
(diye tebliğ etmesi için) Rasûl göndermişizdir. "
(16/Nahl, 36)*

Ebu Hanzala

İÇİNDEKİLER

[GİRİŞ](#)₃

[MUKADDİME](#)₄

[Neden Kelime-i Tevhid?](#)₅

- [1. Bu Kelime Tüm Peygamberlerin Ortak Davetidir](#)₅
- [2. Bu Kelimenin Anlamı ile Yaratılış Gayemiz Aynıdır](#)₈
- [3. Bu Kelimeyi İlk Söyleyenlerle Bizim Aramızdaki Fark](#)₉
- [4. Bu Kelimenin Önemine Binaen](#)₁₀

[Kelime-i Tevhid'in Manası](#)₁₂

- [Kur'an-ı Kerim'de İbadet Kavramı](#)₁₃
- [1. Hâkimiyet Yerkisinin Başkalarına Verilmesi İbadettir](#)₁₃
  - [2. Duanın İbadet Manasında Kullanılması](#)₁₄
  - [3. İtaatin İbadet Manasında Kullanılması](#)₁₅
  - [Önemli Bir Husus](#)₁₆

[Kelime-i Tevhid'in Şartları](#)₁₈

[Şart Ne Demektir?](#)₁₈

[1. Şart: Tağutu İnkâr Etmek](#)₁₈

[a. İnkâr Edilmeden Dine Girilmeyen ve Kelime-i Tevhid'in İlk Şartı Olan Tağutun Açıklanması](#)₁₉

[b. Tağutun Birinci Özelliği ve Açıklanması](#)₂₀

[Şeytan](#)₂₁

[Demokrasi Davetçileri \(Siyasi Partiler\)](#)₂₁

[İslam Metoduna Aykırı Fikir ve Ahlak Veren Müesseseler](#)₂₂

[Diyanet](#)₂₃

[Televizyon](#)₂₄

[Heva, Heves ve Dünya Şehvetleri](#)₂₄

[Faideli Bir Açıklama](#)₂₅

[c. Tağutun İkinci Özelliği ve Açıklanması](#)₂₇

[Yöneticiler ve Meclis Üyeleri](#)₂₇

[Küfür ve Şirk Mahkemeleri](#)₂₈

[Örf, Âdet, Gelenek ve Atalar Dini](#)₂₉

[Akıl](#)₂₉

[d. Tağutun Üçüncü Özelliği ve Açıklanması](#)₃₀

[e. Tağutun Dördüncü Özelliği ve Açıklanması](#)₃₃

[Tağutu İnkâr Nasıl Olmalıdır?](#)₃₃

[Fiili Mücadelesi](#)₃₃

[Sözlü Mücadelesi](#)₃₄

- [1. Tağuta İbadet Edenlerden Teberri Etme.34](#)
- [2. Tağuttan Uzak Durma.34](#)
- [3. Tekfir Etme.35](#)
- [4. Ebedi Bir Kin ve Düşmanlık.38](#)
- [2. Şart: Bu Kelimeyi İlim Üzere Söylemek.39](#)
[Faide.40](#)
- [3. Şart: Bu Kelimeyi Şek ve Şüpheyi Kapılmadan Yakın Üzere Söylemek.42](#)
- [4. Şart: Bu Kelimeyi Dil ile İkrar Etmek.43](#)
- [5. Şart: Bu Kelimeyi İhlas ve Doğruluk Üzere Söylemek.44](#)
[İhlas.44](#)
[Doğruluk.44](#)
- [6. Şart: Bu Kelimenin Ehlini Sevip, Düşmanlarına Buğzetmek.45](#)
- [7. Şart: Bu Kelimenin Gerekleriyle Amel Etmek.47](#)
- [8. Şart: Son Nefesi Verirken Bu Kelime Üzere Olmak.49](#)

GİRİŞ

Muhakkak hamd Allah'adır. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız. Allah'ın hidayet verdiğini kimse saptıramaz. O'nun saptırdığını da kimse doğru yola iletemez. Şehadet ederim ki; Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. O, bir ve tektir, O'nun ortağı yoktur. Yine şehadet ederim ki; Muhammed Allah'ın kulu ve Rasûlü'dür.

"Ey iman edenler! Allah'tan hakkıyla korkup sakının! Ve sadece Müslimler/teslim olanlar olarak can verin." ¹

"Ey insanlar! Sizleri tek bir nefisten yaratan, ondan da eşini yaratan ve o ikisinden de birçok erkek ve kadın türetilip (yeryüzünde) yayan Rabb'inizden korkup sakının. Kendisiyle istediğiniz Allah da ve akrabalık bağlarını koparmaktan korkup sakının. Şüphesiz ki Allah sizin üzerinizde gözetleyicidir." ²

"Ey iman edenler! Allah'tan korkup sakının ve doğru/sağlam/adil söz söyleyin. (Allah'ta buna karşılık) amellerinizi ıslah etsin, günahlarınızı bağışlasın. Kim de Allah'a ve Rasûlü'ne itaat ederse şüphesiz ki büyük bir kurtuluş ve kazanç elde etmiş olur." ³

Bundan sonra, şüphesiz sözlerin en güzeli Allah'ın keliması, yolların en hayırlısı Muhammed'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan çıkarılanlardır. Her sonradan çıkarılan şey bidattır ve her bidat sapıklıktır. Her sapıklık da ateştedir.

MUKADDİME

Tüm rasûllerin ortak davetidir '*La ilahe illallah*'. Kavimleri Müslüman ve kâfir diye ayıran... İnsanların dünya ve ahirette varacakları sonun belirleyicisidir bu kelime...

Bu kelimedir baba ile oğlu karşı karşıya getiren tarih sayfalarında...

Bu kelimedir Nuh'u *aleyhisselam* kurtuluş gemisine alıp, ciğerparesini azgın dalgalarda boğmaya mahkûm eden...

Bu kelimedir Lut'u *aleyhisselam* kurtulandan kılıp, karısının başına gökten yağmurlar yağdıran...

Bu kelimedir İbrahim'i *aleyhisselam* babasına ve kavmine karşı tüm cesaretiyle: "*Siz de babalarınız da sapıklarsınız.*" dedirten...

İsrailoğullarını zamanın tağutundan kurtaran da, kırk yıl çöllerde dolaştıran da bu kelimedir.

Yine bu kelimedir tüm aristokratların peygamberlerine eziyet etme sebebi...

Kur'an'da peygamberlerin mücadelesini anlatan her ayetin başlangıcını oluşturan; Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem*, zamanın en güvenilirini iken birden '*yalancı, şair, mecnun*' damgası vurduran; Arapları zillet ve kölelikten kurtarıp yeryüzünün efendileri yapan, bu kelimedir.

Daha sayacak olursak bu kelimenin önemini anlatan yüzlerce cümle ve delil bulabiliriz. Gerek diğer peygamberler döneminde gerekse de son peygamber Muhammed Mustafa *sallallahu aleyhi ve sellem* döneminde olsun, önemi ve çizgileri bu kadar belirgin olan bu kelime, asrımızın en yitik kavramı olmuştur. Davetçiler, bu kelimeyi davet listelerinden çıkarmışlar ve neredeyse tamamen unutmuşlardır.

Şirkin yaygınlaşıp en karanlık dönemini yaşadığı bu zamanda, her davetçinin üzerine düşen; bu kelimeyi, bu kelimenin manasını ve şartlarını Kur'an menhecine uygun olarak apaçık bir şekilde anlatmaktır. Ta ki bu kelimeye sadık olanlarla, ona karşı hain konumunda olanlar belirginleşsin...

Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd olsun ki yaşadığımız topraklarda bu kelimeyi anlayan, yaşamaya çalışan bir nesil yetişiyor. Bazı kardeşlerim *La ilahe illallah* kelimesini ders yapılabilecek bir şekilde anlatan bir eserin yokluğundan yakınıyorlardı. Biz de hem İslam ümmetine tevhid

davetinde katkımız olsun hem de bu kardeşlerimize davet yolunda bir yardımımız dokunsun diye yüce Allah'tan yardım dileyerek bu risaleyi yazmaya karar verdik. Konu başlıkları altında konuya dair ayet ve hadislerin Arapçasını vermeye çalıştık. Ta ki ezberlemek isteyenler için kolaylık olsun.

"Ben size yasakladığım şeylere uymayarak size muhalefet etmek istemiyorum. Tek amacım gücüm yettiğince ıslah etmektir. Benim başarım ancak Allah'ın izniyledir. Ben O'na tevekkül etmişim ve yalnızca O'na yönelirim." ⁴

Neden Kelime-i Tevhid?

Asrımızda, davetçilerin birçoğu bu kelimedenden bahsetmezler. Çünkü onlara göre yaşadığımız toplumda herkes Müslümandır ve 'La ilahe illallah'ı telaffuz etmektedir. Bundan dolayı bu kelimedenden bahsetmeye lüzum yoktur. Oysa ilerleyen sayfalarda da görüleceği gibi bu kelime; söyleyen birçok kişiye fayda sağlamamaktadır.

Evet, çoğunluk 'La ilahe illallah' kelimesini telaffuz etse de, manasını bilmediklerinden ve şartlarından habersiz olduklarından dolayı, bu kelimeye muhalif ve zıt olan her türlü fiil ve sözü bu insanların üzerinde görmek mümkündür.

Risalemizi okuyanların aklına şöyle bir soru gelebilir:

Neden *La ilahe illallah*?

La ilahe illallah kelimesini ele alıp incelememizdeki sebepleri şöyle sıralayabiliriz:

1. Bu Kelime Tüm Peygamberlerin Ortak Davetidir

Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurur:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ

"Senden önce gönderdiğimiz her Rasûl'e: 'Şüphesiz ki benden başka (ibadeti hak eden) hiçbir ilah yoktur. O hâlde yalnızca bana kulluk/ibadet edin' diye vahyetmişizdir." ⁵

Diğer bir ayette ise:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

"Andolsun ki biz her ümmet arasında 'Allah'a ibadet/kulluk edin ve tağuttan kaçının' (diye tebliğ etmesi için) Rasûl göndermişizdir." ⁶ buyrulmaktadır.

İleride geleceği gibi Allah'a kulluk ve tağuttan sakınma, *La ilahe illallah*'ın manasıdır. Aynı şekilde Kur'an-ı Kerim'de peygamberlerin tarihini anlatan Araf suresinde tüm peygamberler, kavimlerini ilk olarak bu kelimeye davet etmişlerdir.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي

أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

"Andolsun ki Nuh'u kavmine (peygamber olarak) yolladık. Demişti ki: 'Ey kavmim! Allah'a ibadet/kulluk edin; sizin O'ndan başka (ibadet edebileceğiniz) bir ilahınız yoktur. Şüphesiz ki ben sizler için o büyük günün azabından korkmaktayım.' " ⁷

وَإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ

"Ad kavmine de kardeşleri Hud'u (peygamber olarak) yolladık. Demişti ki: 'Ey kavmim! Allah'a ibadet/kulluk edin; sizin O'ndan başka (ibadet edebileceğiniz) bir ilahınız yoktur. Korkup sakınmayacak mısınız?' " ⁸

وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ

"Ve Semud kavmine de kardeşleri Salih'i (peygamber olarak) yolladık. Demişti ki: 'Ey kavmim! Allah'a kulluk/ibadet edin. Sizin O'ndan başka (ibadet edebileceğiniz) bir ilahınız yoktur.' " ⁹

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ

"Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı yollamıştık. Demişti ki: 'Ey kavmim! Allah'a ibadet/kulluk edin. Sizin O'ndan başka (ibadet edecek) bir ilahınız yoktur.' " ¹⁰

Kur'an ayetlerinden öğrendiğimize göre peygamberler, kavimlerinde Allah'ın haram kıldığı içki, zina, livata ve tartıda hile gibi kötü ameller bulunmasına rağmen davetlerine bu kelimeyle başlamışlardı.

Allah *subhanehu ve teâlâ*, Peygamberimize *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle emreder:

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ فَبِهَدَاهُمْ اقْتَدِهْ

"Bunlar, Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir. Onların yolunu takip et." ¹¹

Nitekim Rasûlullah da *sallallahu aleyhi ve sellem* bu peygamberlerin yoluna uymuş ve kavmini ilk olarak *La ilahe illallah* kelimesine davet etmiştir.

Mekke toplumu, cahiliyyenin en karanlık dönemini yaşıyordu. Haramlar ve İslam şeriatında rezillik diye vasedilen her şey bu toplumda övünme aracıydı. Buna rağmen Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* insanları öncelikle güzel ahlaka değil, Kelime-i Tevhid'e davet etmiştir. Bugünün davetçileri de Rasûlullah'ın sünnetine ve tüm rasûllerin davetine uymak istiyorlarsa davetlerine onların başladığı

yerden başlamalıdır.

Tabii ki şeytanın en büyük aldatması olan '*Bu toplum Müslümandır, bu toplumun ahlak ve tezkiyeye ihtiyacı vardır.*' gibi sözler hakikatten oldukça uzak sözlerdir. Bu zihniyette olan insanlar ya şirkin ne olduğunu anlamamış ya da anlamamazlıktan gelmişlerdir...

Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* gönderilmiş olduğu toplum ile içinde yaşadığımız toplumu karşılaştıracak olursak:

Rasûlullah'ın gönderilmiş olduğu toplumda insanlar, salih olduğuna inandıkları kimselerin heykellerinden yardım diliyorlardı. Bizim toplumumuzda ise salih olduğuna inanılan kimselerin yatırları ve türbelerinden yardım istenilmektedir. Acaba eskilerin putu boyuna uzun, bugünkülerin ise enine uzun olunca bu fiil şirk olmaktan çıkıyor mu?

Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* gönderildiği toplumda insanlar kanun koyma yetkisini o günün şartlarında yapılmış, bir yasama teşkilatı olan Daru'n Nedve'ye veriyordu; içinde bulunduğumuz toplum ise bu yetkiyi modern dünya kriterlerinde inşa edilmiş meclise veriyor. Acaba birinin derme çatma, diğerinin modern oluşu kanun yapma yetkisini Allah'tan başkasına vermeyi şirk olmaktan çıkarıyor mu?

Yine o toplumda insanlar, hayatlarının gelecek günlerinde ne ile karşılaşacaklarına dair haberleri, gaybı bildiklerine inandıkları kâhinler ve fal okları aracılığıyla tespit ediyorlardı; içinde bulunduğumuz toplum ise bu ihtiyaçlarını gazetelerin burçlar bölümünden gidermektedir. Hatta ne idüğü belirsiz cinci hocalara, sözüm ona medyumlara ve falcılara gidiyorlar. Bu dönemde yapılanı şirk olmaktan çıkaran fark ne ki?

O gün savaşlar, sevgiler, dostluk ve düşmanlıklar kabile, vatan veya para ilkesi üzerine kurulurken; bugün değişen nedir?

Daha verebileceğimiz birçok örnek ve yapabileceğimiz birçok kıyas sonucunda iki toplum arasında hiçbir farkın olmadığı görülecektir. Eğer iki toplum da aynı şirk ve küfür bataklığında yüzüyorsa, neden biz de rasûllerin başladığı kelimeden başlamıyoruz? Yoksa biz onlardan daha iyi davetçi olduğumuza inandığımızdan dolayı mı onların davet metodundan yüz çeviriyoruz? Veya biz de Mekkeli müşrikler gibi bu kelimenin hak olduğunu, bazı manalarının anlatılabileceğini kabul ediyoruz da, yükünü ve getirilerini mi kabullenmiyoruz?

Tevhitten başlamama sebebimiz ne olursa olsun, eğer iki toplum arasında fark olmadığı hâlde davetçilerimiz rasûllerin metodundan yüz

çevirip kendi bildikleri davet metodunu uyguluyorlarsa bu, peygamberlere apaçık bir muhalefet ve amellerin boşa çıkması demektir.

فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

"Onun emrine muhalefet edenler başlarına bir fitnenin ya da elim verici azabın gelmesinden sakınsınlar." ¹²

İbni Kesir *rahimehullah*: 'Onun emrine muhalefet; onun davetine ve menhecine muhalefet etmektir.' der. İsabet edecek olan fitneyi de; küfür, nifak ve bidat olarak tefsir eder.

Zadu'l Mesir'de İbnu'l Cevzi *rahimehullah* Rasûl'e *sallallahu aleyhi ve sellem* muhalefet edenlere isabet edecek olan fitnede üç görüş olduğunu söyler: 'Sapıklık; küfür; dünyada bir bela'

Şeyh Şankiti *rahimehullah* tefsirinde, Kur'an'da fitnenin dört manada kullanıldığını belirttiikten sonra şunu tercih eder: 'Buradaki fitne sapıklıktır. Yani Rasûl'e muhalefet edenlerin Allah sapıklıklarını artıracaktır.' ¹³

Acaba davetçiler neden Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* emrine muhalefet ediyorlar? Keşke Allah'tan korksalar ve kıyamet gününde bu yaptıkları davetin boşa gideceğini bilselerdi. Bugün şirkin her türlüsüne bulaşmış olan halk, bu sahte davetçiler sebebiyle kendilerinin Müslüman olduklarını zannediyor ve şirkleri içinde debelenmeye devam ediyorlar.

Kendisine sadece namaz, oruç gibi ibadetler ya da kumar, içki gibi haramlar anlatılan bu toplum, dinî anlamda yaşadığı problemin sadece bunlardan ibaret olduğunu zannederek ve 'Ne de olsa Allah Müslümanları affeder.' düşüncesiyle hakkı araştırma gibi bir gayrette bulunmamaktadır. Bugün insanlara tevhitte bahsetmeyen bu topluluğa Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* şu ayetini hatırlatıyoruz:

"(Bu sözü söylemeleri) kıyamet gününde günahlarını tam bir şekilde yüklenmeleri ve bilgisizce saptırdıkları insanların günahlarının bir kısmını yüklenmeleri içindir. Dikkat edin onların yüklendiği şey ne kötüdür." ¹⁴

Yine şunu hatırlatmak isteriz ki: Rasûller dahi dini yayma noktasında tercih hakkına sahip değillerdi. Onlara, tevhid daveti vahyedilmiş ve davetin olduğu gibi insanlara ulaştırılması kendilerinden istenilmişti.

"Ey Rasûl! Rabb'inden sana indirileni (insanlara) tebliğ et. Şayet bunu yapmazsan Allah'ın risalet (mesajını) tebliğ etmemiş/vazifeni yapmamış olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır." ¹⁵

Sonuç olarak;

Bir amelin Allah *subhanehu ve teâlâ* katında kabul edilmesi için amelin ihlasla yapılması ve sünnete uygun olması şarttır. Yoksa bu amelin Allah katında hiçbir değeri olmaz. Davet de bir ameldir. Bu amelin kabul olup, ecrinin alınabilmesi için davetçide ihlas olması ve davet metodunun sünnete uygunluğu şarttır. Peygamberimiz, Buhari ve Müslim'in Aişe annemizden rivayet ettikleri bir hadisi şerifte:

"Kim bizim yapmadığımız bir ameli yaparsa, o amel Allah katında reddedilir." buyurmuşlardır.

Davet metodunda Rasûlullah'ı takip etmeyen bir insanın yapmış olduğu amel kabul edilemez.

Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurmaktadır:

فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

"Artık kim Rabbiyle karşılaşmayı (ve ondan bir mükâfat almayı) umuyorsa; salih amelde bulunsun ve hiçbir şeyi Rabb'ine ibadette ortak koşmasın." ¹⁶

İbni Kesir *rahimehullah* der ki: 'Ayette geçen salih amel ve şirk koşmama, amellerin kabul şartlarıdır. Yani amellerde ihlas olmalı ve ameller Rasûlullah'ın şeriatına uygun olmalıdır.'

Başka bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

"Hayır öyle değil! Kim Allah'a teslim olur ve kulluğunu en güzel hâlde yerine getirirse onun Allah katında ecri vardır. Onların üzerine bir korku yoktur ve onlar hüznlenmeyeceklerdir." ¹⁷

İbni Kesir, Said bin Cübeyr'in *rahimehumullah* bu ayeti ihlas ve Rasûlullah'a tâbi olmakla tefsir ettiğini nakletmektedir. Sonra İbni Kesir, ayette amelin kabul şartının iki olduğunu zikreder ve bu sözünü yukarıdaki hadisle de destekler. Ve der ki: 'Amelde ihlas olsa da eğer o amel sünnete uygun değilse makbul değildir. Aynı şekilde sünnete uygun olan amel de ihlaslı değilse, o amel de makbul olmaz.'

Bu delillere dayanarak diyoruz ki: Asrımızda tebliğ yükünü omuzlamış olan davetçiler, bu amellerinin boşa gitmemesi için Rasûlullah'ın *sallallahu*

aleyhi ve sellem davet metodunu incelemek zorundadırlar. İnceleyenler de çok net bir şekilde görecektir ki onun davetinin temeli, başı ve sonu hiçbir zaman tevhitte uzak olmamıştır. O ilk geldiğinde Kelime-i Tevhid'le davete başlamış, vefat edeceği anlarda da ümmetini kabirleri meşid edinmekten sakındırmıştı.¹⁸ Ölüm anında dahi ümmetine tevhid ve tevhid esaslarını telkin etmekten geri durmamıştı.

2. Bu Kelimenin Anlamı ile Yaratılış Gayemiz Aynıdır

İnsanoğlunun yaratılış amacı ile bu kelimenin manası aynıdır. İnsanın yaradılış amacı ve tevhidin içeriği ise tek kelimeyle, ibadettir.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

"Ben insanları ve cinleri sadece bana ibadet etsinler diye yarattım." ¹⁹

Kelime-i Tevhid'in ibadet ile alâkasını kavramak için 'ilah' kavramını anlamamız bize yetecektir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* buyuruyor ki:

وَالْإِلَـهَ هُكُمُ إِلَـهٍ وَاحِدٌ لَا إِلَـهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

"Sizin ilahınız tek bir ilahdır. (O'ndan başka ibadeti hak eden) hiçbir varlık yoktur. O, Er-Rahman (özünde merhamet sahibi) Er-Rahim (rahmetini kullarına eriştiren) olandır." ²⁰

İmam Taberi ayetteki 'ilah' kavramını: 'Kendisine itaat edilip, sadece ibadeti hak eden' olarak açıklamıştır.

İmam Razi *rahimehullah*: 'İlah, kendisine ibadet edilendir.' demiştir.

Beydavi *rahimehullah* ise: 'İlah sizden, ibadeti hak edendir.' der.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا. كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا

"Kendilerine izzet/üstünlük/güç kaynağı olsun diye Allah'ın dışında ilahlar edindiler! Asla! (Kıyamet gününde) onların ibadetlerini inkar edecek ve onların karşısında (düşman olarak) yer alacaklar." ²¹

Dikkat edilirse ayette önce onların Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* dışında ilah edindikleri bildirilmiş, sonra da bu sahte ilahların kendilerine yapılan ibadetleri inkâr edeceklerini açıklamıştır. Bu da gösterir ki; ilah,

kendisine ibadet edilen demektir.²²

Öyleyse yaratılış gayemiz olan Allah'a ibadet etme ile Kelime-i Tevhid'in manası aynıdır. İkisinin de özü ibadettir. Bundan dolayı Kelime-i Tevhid'e ve manasına önem göstermek gerekir.²³

3. Bu Kelimeyi İlk Söyleyenlerle Bizim Aramızdaki Fark

Bu kelimeyi ilk söyleyen insanlar tamamen değişiyor, cahiliyenin tüm pisliklerinden arınmış olarak Allah'a *subhanehu ve teâlâ* teslim oluyorlardı. Bu kelimeyi söyleyen insanlar zamanın tağutlarına başkaldırıyor, kalplerinde dinmeyen bir coşku hissediyorlardı. Bu kelime onların hayata bakış açılarını değiştiriyor, onlara yeni bir düşünce yapısı kazandırıyor. Onların dostluk ve düşmanlıklarındaki temel esas, bu kelimeydi. Onlarda kardeşlik ölçüsü bu kelimeydi. Onlar için bu kelimeyi kabul etmek demek, dünyada azabın her türlüsünü kabul etmek demekti. Ahlaksızlıkta yarışan insanlar, bu kelimeyle tarihte eşî görülmemiş ahlaki bir yapıyı oluşturmuşlardı. Geçim kaynakları insanlara zulüm, yağma, faizle fakirleri sömürme olan bu insanlar, bu kelimedenden sonra ellerinde olanın hepsini Allah yolunda vermeye başlamışlardı.

Firavun'un sihirbazları, sadece dünyalık peşinde koşan insanlar ve tağuttan alacakları iki kuruş maaş için yaşayan o dönemin resmî memurlarıyken, bu kelimeyi söyledikten sonra çocukları diri diri öldüren ve zulmü Kur'an'a konu edilen Firavun'a kafa tutuyorlardı.

İman etmeden önceki hâlleri şöyle anlatılıyordu Kur'an'da:

"Büyücüler Firavun'a geldiler: 'Şayet biz (Musa'ya) üstün gelirsek herhâlde bize (dolgun) bir ücret verirsin artık değil mi?' demişlerdi. 'Evet, şüphesiz (üstün geldiğiniz taktirde) bana yakınlaştırılmış (gözde adamlarımdan) olacaksınız.' demişti." ²⁴

Ve iman ediyorlar...

"Sihirbazlar (gördükleri karşısında) secdeye kapandılar. Demişlerdi ki: 'Biz âlemlerin Rabbi olan Allah'a iman ettik.' Musa'nın ve Harun'un Rabbi olan Allah'a" ²⁵

Firavun tehditler savuruyor...

"Firavun: 'Size izin vermeden ona iman ettiniz öyle mi? Şüphesiz ki bu (yaptığınız) buranın halkını yurtlarından sürüp çıkarmak için (Musa'yla

beraber) tezgahladığınız biz tuzaktır. Çok yakında (size yapacaklarımı) bileceksiniz. Kuşkusuz ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kesip sonra da sizi topluca asacağım.' " ²⁶

İman ettikten sonra...

"Demişlerdi ki: 'Şüphesiz bizler Rabbimize döneceğiz. Senin bizden intikam almanın nedeni (öyle iddia ettiğin gibi vatan sevgisi değildir. Bilakis tek nedeni) Rabbimizin ayetleri bize geldiğinde ona inanmamızdır. Rabbimiz! Üzerimize sabır yağıdır ve Müslimler/teslim olanlar olarak canımızı al.' " ²⁷

"Demişlerdi ki: 'Seni, bize gelen apaçık delillere ve bizi yaratan (Allah'a) tercih etmeyeceğiz. Ne hüküm vereceksen ver! Sen ancak bu dünya hayatına hükmedebilirsin.' " ²⁸

Allahu Ekber! Sadece 'iman ettik' dedikten sonra değişen şu cümleler üzerinde biraz düşünelim!

Yine hepimiz Ashab-ı Uhdud kıssasını biliriz. Önceleri onlar, kralın nasıl insan öldürdüğünü izlemek için meydanlara toplanmış şakşakçılarken, bir anda hep bir ağızdan "Çocuğun Rabbine iman ettik" dediler ve ateşte yanmak pahasına da olsa imanlarından dönmediler.²⁹

Ya bu kelimeyi söyledikten sonra Ashab-ı Kiram'ın çektikleri? Mus'ab, Habbab bin Eret, Bilal, Ammar ve ailesi *radıyallahu anhum...* Ve düne kadar köle olan bu insanların, bu kelimeyle tanıştıktan sonra yaşadıkları sistemin tüm aristokratlarına kafa tutmaları...

Bu kelime değil miydi çevre imparatorluklara göre zillet içerisinde yaşayan Arapları hiçlik çölünden alıp her şey olma zirvelerine taşıyan!

Biz de bugün bu kelimeyi söylüyor hatta söylemekle kalmıyor vird hâline getirip sürekli tekrarlıyoruz. Ama hayatımızda değişen hiçbir şey yok. Eskilerin hissettiği coşkudan, imani ateşten eser yok. Tağutlara kafa kaldırmak bir yana, boyun eğmekten, zillet içerisinde yaşamaktan boynumuz çürüyor. Yeni bir hayat, nizam, düşünce bir yana, daha fazla cahiliye bağlarına sarılıyoruz. İzzet ve medeniyet bir yana, her geçen gün kanımız, namusumuz İsrail ve Amerika domuzlarının ayakları altında daha da bir ucuzluyor.³⁰

Bu kelimeyi söyleyen ilk nesil ve bizim aramızdaki bu açık farkın sebebi nedir acaba?

Aramızdaki farkın sebebi şudur ki: Onlar bu kelimeyi söyledikten sonra hakkıyla yaşamış, bizler ise bu kelimenin ne olduğunu, neyi kabul

ettiğimizi bilmeden söylemişiz.

O zaman ilk neslin anladığı gibi, bu kelime tekrar irdelenmeli ve kaybolan manaları, zaman içerisinde unutulmuş şartları tekrar gündeme getirilmelidir. Ta ki aradaki fark kapansın, yollarına uymakla emrolduğumuz insanların anladığı gibi bu kelimeyi anlayalım ve yaşayalım.

4. Bu Kelimenin Önemine Binaen

- Bu kelime, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* seçkin kullarına melekler vasıtasıyla bildirdiği kelimedir.

"Kullarından dilediğine ruhla/vahiyle melekleri indirir ve (o kâfirleri şöyle) uyarın (diye emreder): 'Benden başka (ibadet edilecek) ilah yok, (o hâlde) benden korkup sakının.' " ³¹

"Senden önce gönderdiğimiz her Rasûl'e: 'Şüphesiz ki benden başka (ibadeti hak eden) hiçbir ilah yoktur. O hâlde yalnızca bana kulluk/ibadet edin.' diye vahyetmişizdir." ³²

- Bu kelime kopması mümkün olmayan sapasağlam kulptur.

"O hâlde kim tağutu reddedip Allah'a inanırsa, kopmayan sağlam kulpa yapışmıştır. Allah işitir ve bilir." ^{33 34}

- Bu kelime takva kelimesidir.

"Dinde zorlama yoktur. Rüşd/Hak, batıldan (kesin bir biçimde) ayrılmıştır. Her kim (reddetmek, tekfir etmek, teberri etmek suretiyle) tağutu inkâr eder ve Allah'a iman ederse; kopması olmayan sapasağlam kulp (olan Kelime-i Tevhid'e tutunmuş; İslam dinine girmiş) olur. Allah Es-Semi ve El-Alim olandır." ^{35 36}

Bu kelime dünya ve ahirette müminleri sabit kılacak olan kelimedir.

"Allah, iman edenleri dünya hayatında da, ahirette de sabit sözle (La ilahe illallah) sapasağlam kılar. Allah zalimleri saptırır ve Allah dilediğini yapar." ³⁷
³⁸

- Bu kelime, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kökleri sabit, dalları ise semada olan güzel bir ağaca benzettiği sözdür.

"Allah'ın (tevhid'i) nasıl örneklendirdiğini görmedin mi? Güzel söz (La ilahe illallah) güzel bir ağaç gibidir. Kökü sabit, dalları ise gökyüzüne ulaşmıştır." ³⁹
⁴⁰

- Bu kelime ateşten kurtuluş kelimesidir.

Müslim, Rasûlullah'tan *sallallahu aleyhi ve sellem* şu rivayeti kaydeder:

"Müezzin ezan okurken: 'Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur.' kısmını okuyunca Rasûlullah: 'Ateşten kurtuldu.' buyurdular." ⁴¹

"Kim 'La ilahe illallah Muhammedun Rasûlullah' derse Allah ateşi ona haram kılmıştır." ⁴²

- Bu kelime mizanda her şeye ağır gelecek olan kelimedir.

"Nuh vefat ederken oğluna şöyle dedi: 'Sana La ilahe illallah'ı emrediyorum. Eğer bu kelime mizanın bir kefesine, yedi gök ve yer de diğer kefesine konsa bu kelime ağır gelirdi.'" " ⁴³

Yine Rasûlullah kıyamet gününde adamın birinin 99 günah defteri olacağını ve Allah'ın o günah defterlerini, Kelime-i Şehadet'in olduğu bir kart ile tartacağını ve Kelime-i Şehadet'inin ağır geleceğini bildirir.⁴⁴

- Bu kelime dünyada insanın malını ve canını koruma altına alır.

"Kim La ilahe illallah der ve Allah'ın dışında ibadet edilenleri inkâr ederse malı ve canı haram olur (koruma altına alınır)." ⁴⁵

Buhari, Müslim ve başkalarının, birçok sahabeden rivayet ettikleri meşhur hadiste Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur:

"Ben, insanlarla Kelime-i Şehadet'i söyleyip, namazı kılıp, zekâtı verinceye kadar savaşmakla emrolundum. Eğer bunu yaparlarsa mallarını ve canlarını benden korumuş olurlar..."

- Bu kelime imanın en faziletli şubesidir.

"İmanın altmış küsur şubesi veya yetmiş küsur şubesi vardır. En faziletlisi La ilahe illallah, en düşüğü ise yoldan eziyet veren maddeleri gidermektir. Hayâ da imandandır." ⁴⁶

Yine bu kelime savaşların sebebidir. Baba ile oğlu karşı karşıya getiren,

anne ile evladını düşman yapan, başta Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ve diğer tüm peygamberlerin uğruna her türlü eziyete katlandığı kelimedir. Hiçbir zaruretin, tebliğinden ve muhtevasından yüz çevirmeyi mubah kılamayacağı tek kelimedir. O, dinin zirvesi olan cihadın dahi uğrunda yapıldığı kelimedir. O, Nuh'un *aleyhisselam* bıkmadan usanmadan dokuz yüz elli sene kendisine çağırdığı kelimedir. Saymakla fazileti, önemi anlatılamayacak kadar büyük olan kelimedir o...

Madem bu kelime çok önemli ve faziletlidir, madem dünya ve ahiret saadeti bu kelimeye bağlıdır; o zaman başlanması, anlatılması, yazılması en öncelikli olan da bu kelimedir.

Kelime-i Tevhid'in Manası

Kelime-i Tevhid'in manasının anlaşılması için geçen sayfalarda zikrettiğimiz gibi 'ilah' kavramının anlaşılması gereklidir. Çünkü bu kelimenin özü tüm ilahların reddi ve bir ilahın kabul edilmesidir.

Peki, kimdir reddedilen ve kabul edilen ilah?

Allah *subhanehu ve teâlâ* buyuruyor ki:

وَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

"Sizin ilahınız tek bir ilahdır. (O'ndan başka ibadeti hak eden) hiçbir varlık yoktur. O, Er-Rahman (özünde merhamet sahibi) Er-Rahim (rahmetini kullarına erİştiren) olandır." ⁴⁷

İslam âlimlerinin ayetteki 'ilah' kavramı hakkındaki görüşleri şöyledir:

İmam Taberi *rahimehullah*: 'İlah, kendisine itaat edilip ibadeti hak edendir' der.

Razi *rahimehullah* tefsirinde konuyu açıkladıktan sonra: 'Bunlar gösterir ki ilah, kendisine ibadet edilendir' der.

Beydavi *rahimehullah*: 'İlah sizden ibadeti hak edendir' der.

Nakillerden anlaşıldığına göre ilah, kendisine ibadet edilen demektir. Buna işaret eden ayetler pek çoktur:

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا. كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا

"Kendilerine izzet/üstünlük/güç kaynağı olsun diye Allah'ın dışında ilahlar edindiler! Asla! (Kıyamet gününde) onların ibadetlerini inkâr edecek ve onların karşısında (düşman olarak) yer alacaklar." ⁴⁸

Dikkat edilirse ayet önce, onların Allah'ın dışında ilah edindiklerini bildirmiş, sonra da bu sahte ilahların, onların kendilerine yaptıkları ibadetleri inkâr edeceklerini açıklamıştır. Bu da gösterir ki ilah, kendisine ibadet edilen demektir.

La ilahe illallah demek: Allah'ın dışında tüm ibadet edilen sahte ilahların inkâr edilip, ibadet mercii olarak sadece O'nun belirlenmesidir. Bu kelimeyi nutkeden kişi Allah'a ibadet edeceğini ve O'nu ibadette birleyeceğini baştan kabul etmiş demektir.

'La' denilince nefy (inkâr), 'İlla' denilince de ispat vardır.

"Senden önce gönderdiğimiz her Rasûl'e: 'Şüphesiz ki benden başka (ibadeti hak eden) hiçbir ilah yoktur. O hâlde yalnızca bana kulluk/ibadet edin.' diye vahyetmişizdir." ⁴⁹

Bu kelime, tüm rasûllere vahyedilmiştir. Biz, peygamberlerin kavimlerine bu kelimeyi sunumlarını incelersek, kelimenin manası daha iyi anlaşılacaktır. Çünkü kitabımız Kur'an, bazen bir yerde özet anlattığı bir meseleyi bir başka surede daha geniş bir şekilde anlatır. Buna en güzel örnek peygamber kıssalarıdır. Şimdi rasûllerin bu kelimeyi sunumlarına bakalım, ta ki kelime tafsilatıyla anlaşılsın.

"Andolsun ki biz her ümmet arasında 'Allah'a ibadet/kulluk edin ve tağuttan kaçının' (diye tebliğ etmesi için) Rasûl göndermişizdir." ⁵⁰

"Andolsun ki Nuh'u kavmine (peygamber olarak) yolladık. Demişti ki: 'Ey kavmim! Allah'a ibadet/kulluk edin; sizin O'ndan başka (ibadet edebileceğiniz) bir ilahınız yoktur.'" " ⁵¹

"Ad kavmine de kardeşleri Hud'u (peygamber) olarak yolladık. Demişti ki: 'Ey kavmim! Allah'a ibadet/kulluk edin; sizin ondan başka (ibadet edebileceğiniz) bir ilahınız yoktur.'" " ⁵²

İşte peygamberlerin dilinden bu kelimenin özü: "Bir olan Allah'a ibadet etmek ve O'nun dışında ibadet edilen tüm sahte ilah ve tağutları inkâr etmek ve onlardan uzak durmaktan ibarettir."

Kelimenin manasını sadece ve sadece Allah'a ibadet etmek olarak açıklayınca, belki bazı okuyucularımızın aklına şu soru gelebilir:

'Allah'tan başkasına ibadet eden mi var ki bu kelimenin yeniden anlaşılmasından bahsediyorsunuz?'

İşte asıl sorun da budur! İnsanlar ibadetin ne manaya geldiğini anlamayınca veya ibadeti sadece namaz, oruç, zekât ve hacdan ibaret sanınca, bu soruyu sormaları doğaldır. Bu kelimeyi gündeme getirmemizin sebebi: *La ilahe illallah*'ı söyleyip, ibadetin anlamını bilmediği veya dar bir çerçevede anladığı için, sadece Allah'a ibadet ettiğini zannedip, Allah ile beraber binlerce sahte ilaha ibadet eden zavallıların aydınlatılmasıdır. Olur ki yanlışlarının farkına varır ve debelendikleri şirk bataklığından kurtulurlar.

İbadet kelimesi Arapça'da a-b-d (عبد) kökünden türemiştir.

Şu manalara gelir: Kölelik; boyun eğerek itaat etme; tapmak, ibadet

etmek; bir şeyin bir şeye bağlı olması, ondan kopmaması; bir şeyin, başkasını yapacağından alıkoyması.⁵³

Kur'an-ı Kerim'de ibadetin kullanımına birkaç örnek verelim. Bu örneklerle beraber çevremizde yaşayan insanların kime ibadet ettiğini anlamaya çalışalım.

Kur'an-ı Kerim'de İbadet Kavramı

1. Hâkimiyet Yetkisinin Başkalarına Verilmesi İbadettir

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

"Onlar Allah'ı bırakıp din bilginlerini, abidlerini ve Meryem oğlu İsa'yı rabler edindiler. (Oysa) onlar yalnızca bir olan ilaha ibadet etmekle emrolunmuşlardı. O'ndan başka (ibadeti hak eden) hiçbir ilah yoktur. Onların şirk koştuklarından münezze bir Allah." ⁵⁴

"Rasûlullah: '(Yahudiler) Allah'ı bırakıp bilginlerini (hahamlarını), (Hristiyanlarda) rahiplerini ve Meryem oğlu Mesih'i rabler edindiler' ayetini okurken cahiliyede Hristiyan olan Adiy bin Hatim boynunda gümüşten bir haç takılıyken geldi. 'Onlar haham ve rahiplere ibadet etmediler.' dedi. Rasûlullah şöyle dedi: 'Din adamları onlara Allah'ın helallerini haram, haramlarını da helal kıldılar. Onlar da buna tâbi oldular. İşte bu, onların din adamlarına ibadetleridir.' " ⁵⁵

Hidayet ve rahmet olan Kur'an-ı Kerim ve onun açıklayıcısı Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, ehli kitabın, din adamlarına Allah'ın haram ve helallerini değiştirme yetkisini vermesini ibadet olarak isimlendirmiş ve bu yetkiyi onlara vermekle onların, Allah'tan başka ibadet ettikleri rabler edindiklerini söylemiştir. Onun görevi Kur'an'ı bize ulaştırmak ve açıklamaktır.

"(Peygamberleri) apaçık deliller ve kitaplarla (yolladık). Sana da bu zikri/Kur'an'ı indirdik ki; insanlara indirileni onlara açıklayasın diye. Umulur ki düşünürler. " ⁵⁶

Şimdi şöyle bir düşünün. Bugün Kelime-i Tevhid'i söyleyen hatta söylemekle kalmayıp vird hâline getiren, demokratik seçimlere katılıp oy vererek Allah'ın subhanehu ve teâlâ kanunlarını değiştirme, yenileme,

hükmünü iptal etme yetkisini parti ve şahıslara verenler acaba söyledikleri Kelime-i Tevhid gereği sadece Allah'a mı ibadet etmişler, yoksa Allah'tan başka ibadet ettikleri rabler mi edinmişlerdir?

İnsanların Kelime-i Tevhid'in özü olan ibadet etme ve Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* ibadette birleme noktasında bu kadar açık sapıklık ve şirk içerisinde olmaları, bu kelimenin içeriğinin gündem yapılması için yeterlidir.

Tabii ki burada bazıları şöyle diyebilir: '*Haklısınız! Ayet ve tefsirinde olduğu gibi bu, yanlıştır. Fakat bugün insanlar seçimlerde oy kullandıkları zaman kimseye Allah'ın kanunlarını değiştirme yetkisini vermek amacı gütmeyiz. Özellikle de İslami(!) olan partilere -ki İslam onlardan, onlar da İslam'dan uzaktırlar- oy verenler...*'

Biz de cevaben bunlara deriz ki:

- Rivayete dikkat edilirse ehli kitap da bunun böyle olduğunu bilmiyordu. Fakat bu, onların Allah'tan başkalarına ibadet ettikleri ve onları Allah'ın dışında rabler edindikleri gerçeğini değiştirmemişti.
- Bu konuda daha başka ayetler de bu yetkinin Allah'tan başkasına verilmesinin küfür olduğuna işaret eder.

إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

"Hüküm yalnızca Allah'ındır. O, kendisinden başkasına kulluk/ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler." ⁵⁷

Bu ayette Allah *subhanehu ve teâlâ* hükmün sadece kendisine ait olduğunu beyan ettikten sonra başkalarına ibadet etmeyi yasaklamıştır. Dikkat edilirse hükmün Allah'a ait kılınması ve ibadet peş peşe zikredilmiştir.

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ

"Yoksa onların, Allah'ın izin vermediği konularda onlara kanunlar yapan ortakları mı vardır." ^{58 59}

Allah'ın izin vermediği konularda kanun yapanlar, Allah 'a ortak edinmişlerdir. Bunun asrımızdaki en açık şekli, demokrasi dininin gereği

olarak seçimlere katılmak ve kullanılan oylarla bu yetkiyi insanlara vermektir.

2. Duanın İbadet Manasında Kullanılması

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ
جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

"Rabbiniz şöyle buyurdu: 'Bana dua edin, kabul edeyim. Çünkü bana ibadeti bırakıp büyüklük taslayanlar aşağılanarak cehenneme gireceklerdir.' " ⁶⁰

Ayette önce "Bana dua edin" buyruluyor ve hemen ardından "...Bana ibadeti bırakıp büyüklük taslayanlar..." deniliyor. Bu da yüce Allah'ın yanında duanın ibadet olduğuna delildir.

Ayrıca bu ayetin tefsirinde Tirmizi ve Ebu Davud, Numan bin Beşir'den *radıyallahu anh* şu hadisi naklederler: "Rasûlullah şöyle buyurdu: 'Dua ibadetin ta kendisidir.' sonra da 'Rabbiniz şöyle buyurdu: Bana dua edin, kabul edeyim. Çünkü bana ibadeti bırakıp büyüklük taslayanlar aşağılanarak cehenneme gireceklerdir.' ayetini okudu." ⁶¹

Görüldüğü gibi Rasûlullah da *sallallahu aleyhi ve sellem* bu ayete dayanarak duanın ibadetin ta kendisi olduğunu beyan etmiştir. Kelime-i Tevhid'in manasının, Allah'ı ibadette birlemek ve O'nun dışında ibadet edilenleri reddetmek olduğunu beyan etmiştik. Eğer dua ibadet ise, bugün salih insan olduğuna inandıkları kişilerin yatır ve türbelerinde dua eden veya sıkıştı mı yüce Allah'tan önce aklına Abdulkadir Geylani gelen insanların durumu ne olacaktır? Bunlar, manasını bilmeden telaffuz ettikleri Kelime-i Tevhid ile ne denli bir tezat içerisindedirler varın siz düşünün. Ağızlarıyla söylediklerini, hâl lisanıyla yalanlayan bu zavallılar bu kelimenin manasını keşke Ebu Cehil kadar anlasalardı! Bunların hâli: 'Ben hırsız değilim, ben ahlaklıyım' deyip de aynı anda birinin cebine elini sokan adam gibidir. Allah'tan başka tüm ibadet edilenleri reddettim (*La ilahe illallah*) diyerek girdikleri türbelerden/yatırlardan, Allah'tan başka birine ibadet etmiş vaziyette çıkarlar.

Bu zavallılara Yüce Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* şu ayetlerini hatırlatırız:

"Hak olan dua Allah'a (yapılandır). Onun dışında dua ettikleriye onların duasına hiçbir şekilde karşılık veremezler. (Allah'tan başkasına dua edenlerin) durumu ağzına su ulaşsın diye iki avucunu suya ulaştırmakla (yetinenin)

durumu gibidir. Asla ona ulaşamaz. Kafirlerin (Allah'ın dışındaki varlıklara) duaları kaybolup gidecek bir sapıklıktan başka bir şey değildir." ⁶²

"Allah'a yalan uydurarak iftira eden veya Allah'ın ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Bunlara kitaptan nasipleri erişir. Sonunda canlarını almak için elçilerimiz onlara geldiğinde derler ki: 'Allah'ı bırakıp dua ettikleriniz nerede?' Derler ki: 'Onlar bizi (terk edip) kayboldular' Ve kafir olduklarına dair kendileri aleyhine şahitlik ettiler." ⁶³

"Allah'ı bırakıp da sana fayda ve zarar vermeyecek olan varlıklara dua etme. Şayet böyle yaparsan hiç kuşkusuz zalimlerden/müşriklerden⁶⁴ olursun. Şayet Allah sana bir zarar dokunduracak olsa; O'ndan başka o zararı giderecek kimse yoktur. Senin için bir hayır dileyecek olsa O'nun lütfunu geri çevirecek kime yoktur. (Lütuf ve ihsanını) kullarından dilediğine ulaştırır. O, El-Ğafur ve Er-Rahim olandır." ⁶⁵

"Onlara dua etseniz, duanızı işitmezler. İşitseler bile size cevap veremezler. Kıyamet günü şirkinizi reddederler. El-Habir (her şeyden haberdar) Allah gibi, kimse sana haber vermez." ⁶⁶

İbadet hayatın her alanını kapsar, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* sevip razı olduğu her şey ibadettir. O'na has olan, O'ndan başkasına yapılması yasaklanan her şey ibadettir. Müslüman, hayatının her alanının ibadet olduğu bilinciyle Allah'a yönelendir. Onun namazı, kurbanı, ölümü, hayatı kısacası her şeyi, ortağı olmayan Allah'a aittir.

3. İtaatin İbadet Manasında Kullanılması

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَأَنْ
اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

" 'Ey Âdemoğlu, şeytana ibadet etmeyin o sizin apaçık düşmanınızdır.' diye size emretmedim mi? '(Yalnızca) bana ibadet edin. Dosdoğru yol işte budur! (demedim mi?)" ⁶⁷

Ayette Allah *subhanehu ve teâlâ*, "...Şeytana ibadet etmeyin" buyuruyor. Genelde müfessirler buradaki ibadetin 'itaat' manasında olduğunu bildirmişlerdir. Evet, insanın itaat mercii olarak belirlediği varlık, aynı zamanda ibadet ettiği mercidir. İnsanoğlu hangi kanunlara göre hayatını belirliyor, neye itaat ediyorsa ibadetini de ona sunuyor demektir. Mutlak

itaat Allah ve Rasûlü'ne yapılır. Rasûl'e itaat dahi Allah emrettiği içindir. Bugün mutlak itaati Allah'a değil de Birleşmiş Milletler'e yapan yöneticiler, Allah'ın değil mutlak itaat ettikleri mercilerin kullarıdır. Aynı zamanda oy kullanıp, itaat edilecek kanunlar yapma yetkisini Allah'ın dışındaki kurumlara verenler de ibadetlerini, bu kurumlara yapan insanlardır.

İbadet olup, insanı dinden çıkaran itaat, küfür alanında yapılan itaattir. Küfür ameli olmayan şeylerde yapılacak olan itaat, isyan olup insanı dinden çıkarmaz. Bunun en güzel örneği Âdem *aleyhisselam* ve şeytanın kıssasıdır. İkisi de Allah'a isyan etmiş, O'nun emrini çiğnemişlerdi. Şeytan 'kâfir' diye isimlendirilmiş, Âdem ise 'asi' olarak isimlendirilmişti.

"Hani biz meleklere: 'Adem'e secde edin' demiştik. İblis dışında hepsi secde ettiler. O diretti, büyüklendi ve kâfirlerden oldu." ⁶⁸

Çünkü şeytan, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* emrine karşı gelmiş ve bunu da kibrinden yapmıştı. Allah'ın emirlerine kibirle karşı gelmek küfür olduğundan şeytan, kâfirlerden olmuştur.

"(İkisi) ondan yediler, avret yerleri kendilerine göründü ve cennet yapraklarıyla üzerini örtmeye başladılar. Âdem Rabbine isyan etti, şaşırды." ⁶⁹

Âdem *aleyhisselam*, küfür olmayacak bir amelle şeytana uyduğundan kâfir olmamış, asi olmuştur.

Bu saydıklarımızın dışında Kur'an ve Sünnet'te geçen 'Allah'ın sevip razı olduğu ve sadece Allah'a yapılan her şey' ibadettir. Bunları Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* başkasına sarf eden insan Kelime-i Tevhid'in özüne aykırı davranmış ve diliyle ikrar ettiği hakikati, lisan-ı hâliyle yalanlamıştır. Kurban, adak, tavaf amelleri gibi... Maalesef bu ibadetler bugün yüce Allah'a değil de, cahiliyede olduğu gibi salih olduğu iddia edilen insanların türbe ve yatırlarına yapılır hâle gelmiştir.

Önemli Bir Husus

Birçok insana Kelime-i Tevhid'in manası sorulduğunda 'Allah'tan başka ilah yoktur' der. Peki, 'Allah'tan başka ilah yoktur ne demektir?' diye sorarsanız genelde cevap şöyle olur: 'Yani bizi yaratan O'dur, bize rızkı veren O'dur.'

Oysa daha önce de belirttiğimiz gibi Kelime-i Tevhid'in manası bu değildir. Allah'ın yaratıcı olduğunu, rızkı verdiğini Mekkeli müşrikler de biliyordu. Ama bu, onları İslam dairesine sokmamış, Rasûlullah'ın

kılıcından kurtaramamıştı.

Müşriklerin Allah'ı yaratan ve rızkı veren olarak kabul ettikleri şu ayetlerde belirtilmiştir:

"Onlar 'Gökleri ve yeri kim yarattı, güneşi ve ayı kim emrinize amade kıldı?' diye soracak olsan kesinlikle 'Allah' diyecekler. O hâlde nasıl oluyor da (tevhitten şirke) çevriliyorlar. Onlara 'Gökten su indirip, ölümünden sonra yeryüzüne hayat veren kimdir?' diye soracak olsan: kesinlikle 'Allah' diyecekler. De ki: 'Allah'a hamd olsun. Bilakis onların çoğu akletmezler.' " ⁷⁰

"De ki: 'Size gökten ve yerden rızık veren kimdir? Kulakların ve gözlerin sahibi kimdir? Kimdir diriden ölüyü, ölüden diriyi çıkartan? İşleri çekip çeviren, yöneten kimdir?', 'Allah'tır' diyecekler. De ki: 'Öyleyse korkup sakınmaz mısınız?' " ⁷¹

Ayetlerden de anlaşıldığı üzere insanın; Allah'ın yaratıcı, rızık veren, tüm işleri yöneten olduğunu, diriltten ve öldüren olduğunu bilmesi, onu İslam dairesine sokmaz. Eğer Kelime-i Tevhid'in manası bu olsaydı Mekkeli müşriklerle bu kelimeyi söyleyene kadar savaşmak abes olurdu. Yukarıda zikrettiğimiz gibi Kelime-i Tevhid'in manası ve özü; Allah'ı ibadette birlemek ve O'nun dışında ibadet edilen sahte ilahları '*La*' diyerek inkâr etmektir.

Bugün *La ilahe illallah*'ı söyleyip de bu kelimedden, yalnızca yaratanın Allah olduğunu anlayan insanlar, acaba İslam dairesine girer mi? Eğer bu insanlar, bu sapık anlayışlarıyla İslam dairesine girebiliyorlarsa acaba Mekkeli müşrikleri İslam dairesinin dışında bırakan sebep neydi?

Zira onların sorunu Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yaratıcı olduğunu kabul etmemek değildi. Onların sorunu, ibadeti Allah'ın dışında bir takım varlıklara yöneltmeleri idi. Mesela, onlar dua edecekleri zaman salih olduklarına inandıkları şahısların heykellerine dua ederlerdi. Çünkü onlar günahkârdı. Mutlaka onlarla Allah arasında aracılık yapacak, onlara şefaate edecek birileri lazımdı.

Dün, bugüne ne kadar da benziyor! Bugün de *La ilahe illallah* kelimesinden yalnızca Allah'ın yaratıcı olduğunu anlayan insanlar, salih olduklarına inandıkları ölülerin kabirleri başında (veya uzaktan) bu insanlardan yardım umuyorlar. Gerekçeleri dahi aynıdır: '*Biz kimiz ki? Bizler günahkâr ve aciz insanlarız. Ancak bu evliyalar Allah katında değerli, salih insanlardır. Bunlar bizim şefaatçilerimizdir.*'

"Dikkat edin! Halis olan din Allah'ındır. O'nun dışında veliler edinenler

(derler ki): 'Biz, bunlara bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz.' Allah ihtilaf ettikleri konularda aralarında hükmedecektir. Şüphesiz ki Allah yalancı, kâfir olan kimseyi hidayet etmez." ⁷²

Oysa dua, Kur'an-ı Kerim'de ibadet manasında kullanılıyordu. O gün insanlar ibadeti (duayı) taşlara yöneltmişler ve kâfir olmuşlardı. Hatta Allah'ı tanıyıp O'nun varlığına iman ettikleri hâlde kâfir olmuşlardı. Acaba bugün dua ibadetini Allah'tan başkasına yönelten, yaratıcı olarak Allah'ı tanıyan ve bununla da İslam dairesine girdiğini zanneden insanların hükmü nedir?⁷³

Yine o günün müşrikleri Allah'ı tanıyor, iman ediyordu. Ancak hâkimiyet yetkisini Allah'a vermek yerine, kabile reislerine veya yöneticilere veriyorlardı. Bunu yaptıkları zaman da Allah'ı bilmeleri ve O'na iman etmeleri, onları İslam dairesine dâhil etmeye yetmiyordu.

Bugün de Kelime-i Tevhid'den sadece Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yaratıcı olduğunu anlayan bir takım insanlar, hâkimiyet yetkisini kabile reislerine değil de parti reislerine ve milletvekillerine (oy aracılığıyla) veriyorlar. Ama bunlar İslam dairesinde sayılıyorlar. Acaba onlara bu torpili kim geçmiştir? Yahudiler de her türlü haram ve şirki işleyip biz Allah'ın sevgili kulları ve oğullarıyız, bize ateş dokunmayacaktır diyorlardı. Ama onların bu zanları onları kurtaramamıştı.

"Dediler ki: 'Sayılı günler dışında ateş bize dokunmayacaktır.' De ki: 'Allah katından (bu konuya dair) bir söz mü aldınız? (Şayet öyleyse) Allah sözünden dönmez. Yoksa siz Allah hakkında bilmediğiniz şeyler mi söylüyorsunuz?' Hayır (öyle değil)! Kim bir günah kazanır ve hatası onu her yönden kuşatırsa; bunlar ateşin ehlidir ve orada ebedi kalacaklardır." ⁷⁴

Bu saydıklarımızdan anlaşıldığı gibi insanın Kelime-i Tevhid'den faydalanıp, İslam dairesine girebilmesi için bu kelimenin özü olan 'ilah' ve 'ibadet' kavramlarını anlaması ve uygulamaya geçirmesi gerekir. Tabii ki bu kavramları atalar dininde olduğu gibi değil, hidayet rehberi olan Kur'an ve Sünnet'te geldiği gibi anlamalı ve yaşamalıdır. Ayrıca daha bu kelimenin özünü anlamayan veya yanlış anlayan insanlar acaba şirkten nasıl uzaklaşacaklardır? Şeytan insanları saptıracağına dair Allah'a söz vermişti. Şeytana en fazla haz veren şey insanları şirke düşürmektir. Çünkü şirk sahibi, şirkinden tevbe etmeden ölürse onun Allah katında affı yoktur. Şirkin, ibadetin, ilahın ne olduğunu bilmeyen insanın bu konuda kandırılmasından daha kolay ne olabilir? Biz Müslüman

davetçilere düşen, insanların cahil olduğu ve dinin esası olan bu kavramları her mecliste her ortamda gündeme getirmektir.

Kelime-i Tevhid'in Şartları

Bu bölümde Kur'an ve Sünnet ışığında '*La ilahe illallah*' kelimesinin şartlarından bahsedeceğiz. Bazı halk sömürücüleri, halkın cehaletinden ve muvahhid ilim adamlarımızın azlığından istifade ederek halkı bazı şüphelerle kandırmışlardır. Halka (geçim kaynakları olan) mevlüt, taziye gibi vasıtalarla resmî minberlerden şöyle seslenirler:

"Kim 'La ilahe illallah' derse cennete girer."

Bu söz, hadis-i şeriftir. Ama başı sonu kesilmiş, kanlar içerisinde feryat eden bir hadis... Gerekleri, manası, şartları ve bozan unsurlarından soyutlanmış, kuru bir kelime hâlinde zikredilen bir hadis. Bu belamların durumu; insanlara namaz kılın deyip de abdesti, kıbleye yönelmeyi, avret yerlerini örtmeyi, namazı bozan unsurları öğretmeyen ve bu şekilde kılacakları namazın kendilerini cennete götüreceğini söyleyenlerin durumu gibidir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* namazı emretmiştir, Rasûlullah hadislerinde teşvik etmiştir. Ama hangi namazı? Sadece kelime ve hareketlerden oluşan namazı mı, yoksa abdest, kıbleye yönelme ve diğer şartları da içeren namazı mı? Kelime-i Tevhid de bunun gibidir. Sadece kelimedenden ibaret değil bilakis şartları, bozan unsurları olan anlamlı bir eylemdir. Nasıl ki namaz, şartları ve rükunları yerine getirilmez ise batıl oluyor ve sahibine fayda vermiyorsa, aynı şekilde şartları ve rükunları yerine getirilmemiş Kelime-i Tevhid de batıldır ve sahibine fayda veremez.

Şart Ne Demektir?

Usulu'l Fıkıh kitaplarında âlimler şartı şöyle tanımlamışlardır:

Şart: Kendisi olmadığı zaman, şart koşulduğu şeyi geçersiz kılan veya ortadan kalktığında, şart koşulduğunun hükmünü iptal eden, geçersiz kılandır.⁷⁵

Âlimler şart kavramının anlaşılabilmesi için, namaz ile abdest örneğini verirler. Abdest, namazın şartıdır. Abdestsiz kılınan namaz, kendine şart olan abdest olmadan kılındığı için geçersiz ve batıldır.

Konumuza dönecek olursak Kelime-i Tevhid'in bazı şartları vardır. Bu şartlar yerine gelmeyince Kelime-i Tevhid, abdestsiz kılınan namaz gibi kişiye fayda vermeyecektir. Abdestsiz namaz kılan bir insan sürekli

namaz kıldığını iddia etse de namazı yoktur. Kelime-i Tevhid'i söyleyen bir insan da günde yüzlerce defa tekrarlasa ama şartlarını yerine getirmezse bu insanın Kelime-i Tevhid'i kendine fayda vermez ve batıldır.

1. Şart: Tağutu İnkâr Etmek

Tağutu reddetmek, imanın olmazsa olmazı, Kelime-i Tevhid'in ilk şartıdır. Bunun delili şu ayet-i kerimedir:

فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنِ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

"Her kim (reddetmek, tekfir etmek, teberri etmek suretiyle) tağutu inkar eder ve Allah'a iman ederse; kopması olmayan sapasağlam kulp (olan Kelime-i Tevhid'e tutunmuş; İslam dinine girmiş) olur. Allah Es-Semi ve El-Alim olandır." ⁷⁶

Ayette Allah *subhanehu ve teâlâ* sapasağlam kulpa yapışabilmek için iki şart sayıyor:

1. Tağutun inkâr edilmesi.
2. Allah'a iman edilmesi.

Kopması olmayan sağlam kulp nedir?

Müfessirlerden Mücahid *rahimehullah*, bunun 'İman' olduğunu, Suddi *rahimehullah* 'İslam' olduğunu, İbni Abbas ve Said ibni Cübeyr ise 'La ilahe illallah' kelimesi olduğunu beyan etmişlerdir. Enes *radiyallahu anh* ise kopmayan kulp 'Kur'an'dır.' demiştir.⁷⁷

İmam Kurtubi ve İbni Kesir *rahimehumullah* bu yorumları naklettikten sonra hepsinin aynı manaya döndüğünü, aralarında çelişki olmadığını söylerler. Sahabe ve selevin yaptığı tefsirlere dikkat edilirse hepsi ayette geçen sağlam kulpu, dinin olmazsa olmazlarına hamletmişlerdir.

Evet, kopması olmayan kulp imandır, İslam'dır, Kelime-i Tevhid'dir. Kişi bu sayılan dairelere girebilmek için mutlaka ayetin başında şart edatıyla zikredilen tağutu inkâr ve Allah'a imanı yerine getirmelidir. Bu şart, onun bunun belirlediği bir şart değildir. İnsanların Kelime-i Tevhid ile dine girebileceğini Allah *subhanehu ve teâlâ* belirlediği gibi bu kelimenin şartlarını da yine O belirlemiştir. Yani insanın bunda seçim hakkı yoktur. Kişi yaptığı veya söylediği amelden faydalanıp, şer'an amelinin kabul olmasını istiyorsa şartı yerine getirmelidir.

Şartı açıklarken namaz örneğini vermiştik. Nasıl ki namazın şartı olan abdest olmadan namaz olmuyorsa, aynı şekilde dine girebilmenin ilk şartı olan tağutu inkâr olmadan da dine giriş gerçekleşemez.

Tağutu inkâr şartına Rasûlullah da *sallallahu aleyhi ve sellem* birçok defa dikkatleri çekmiştir:

مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَرَّمَ اللَّهُ مَالَهُ وَدَمَهُ وَحِسَابَهُ
عَلَى اللَّهِ

"Kim 'La ilahe illallah' der ve Allah'ın dışında ibadet edilenleri inkâr ederse onun canı ve malı haram olmuştur. Hesabı da Allah'adır." ⁷⁸

"İslam beş şey üzere bina edilmiştir." şeklindeki hadislerde genelde ilk sırada Kelime-i Şehadet gelir. İmam Müslim'in bir rivayetinde Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Kelime-i Şehadet'in manasını açıklamışçasına şöyle buyurur:

"İslam beş şey üzere bina edilmiştir. Allah'a ibadet edip, O'nun dışında ibadet edilenleri inkâr etmek, namazı kılmak, zekâtı vermek, hacca gitmek ve ramazan orucu tutmak." ⁷⁹

Bu hadis ve ayetlerden anlaşılır ki sağlam kulp olan Kelime-i Tevhid ve İslam'ın üzerine bina edildiği ve olmazsa olmazı olan Kelime-i Şehadet'in aslı, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* dışında ibadet edilen tüm tağutları reddetmektir. Hatta dikkat ederseniz Allah ayet-i kerimede, kendisine imandan önce tağutu inkâr etmeyi zikretmiştir. Çünkü tarih boyunca insanların Allah'a imanda sorunu olmamıştır. Bazı istisnalar bulunsa da genelde insanların sorun yaşadığı mesele, tağutu inkâr ve yalnızca Allah'a ibadet etme meselesi olmuştur.

a. İnkâr Edilmeden Dine Girilmeyen ve Kelime-i Tevhid'in İlk Şartı Olan Tağutun Açıklanması

Lügatte: Aşırıya gitmek, haddi aşmak manasına gelen tağutun, şer'i manası da buna yakın ve bundan türemiştir:

İmam Taberi *rahimehullah*, Bakara suresi 256. ayetin tefsirinde tağutu tarif ederken şöyle der: *'Tefsir ehli tağutun manasında ihtilaf etti.*

1. Şeytan diyenler, senediyle Ömer'den, Mücahidden, Dehhak'tan, Süddi'den nakleder.

2. Sihirbaz diyenler, senediyle Ebu'l Aliye'den nakleder.

3. Kâhin diyenler, senediyle Said bin Cübeyr ve İbni Cüreyc'den nakleder.'

Bu görüşleri naklettikten sonra şöyle der: 'Bana göre tağut, Allah'a karşı haddini aşır, Allah'ın dışında ister kendi zorlamasıyla ister insanların isteğiyle ibadet edilen her şeydir. Allah'ın dışında ibadet edilen bu varlığın insan, şeytan, put veya herhangi bir şey olması hiç fark etmez.'

İbni Kesir *rahimehullah* ayetin tefsirinde Ömer'in *radıyallahu anh* tağuta 'şeytan' dediğini nakleder ve şöyle devam eder: 'Tağuta şeytan demesi çok kuvvetli bir görüştür. Çünkü bu tanım putlara ibadet, onlara muhakeme olma ve onlardan yardım dileme gibi cahiliye ehlinin üzerinde olduğu tüm şerleri kapsar.'

İbni Kayyım El-Cevziyye *rahimehullah*, tağutu şöyle tanımlar: 'Tağut, kendisine ibadet edilme, bağlanılma ve itaat edilmede haddini aşan kul demektir. Her kavmin Allah'ın ve Rasûlü'nün dışında kendisine muhakeme oldukları, ibadet ettikleri, Allah'tan delil olmadığı hâlde tâbi oldukları şey, onların tağutudur. İşte bunlar âlemin tağutlarıdır. Sen bu tağutları ve insanların hâlini düşünecek olursan göreceksin ki insanların çoğu Allah'a değil tağuta ibadet eder. Allah'a ve Rasûlü'ne değil tağuta muhakeme olur. Allah ve Rasûlü'ne değil tağutlara ibadet edip tâbi olurlar...' ⁸⁰

Tağutun tanımıyla ilgili âlimlerden yaptığımız nakillerden sonra şunu belirtmeliyiz ki; malesef insanların çoğu ömründe bir defa dahi tağut kavramını duymamışlardır. Tabii ki burada şu soru açığa çıkar: Acaba ömründe bir defa dahi olsun tağutu duymayan, kendisine tağut kavramı anlatıldığı zaman 'tavuk' diye anlayan, dine girişin olmazsa olmazı olan bu kavrama böylesine yabancı olan insanların durumu ne olacaktır? Veya bunları tavuk ziyafetleriyle oyalayıp, kendileri tağutlaşan, mide eksenli yaşayan belamların durumu ne olacaktır?

Âlimler tağutu tanımlarken aslında çok güzel vasıflara temas etmişlerdir. Fakat dinî kavramlardan uzaklaşmış veya uzaklaştırılmış olan insanların anlayabilmesi için Kur'an-ı Kerim'den tağuta atfedilen bazı vasıfları zikretmek faydalı olacaktır. Ta ki özelliklerini bilelim de, hayatın hangi aşamasında karşımıza çıksın onu tanıyıp inkâr edebilelim. Özellikle bazı çevreler sadece tağutun -Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyen gibi- bir yönünü ele alınca maalesef bu gibi çevrelerin tağutu tam manasıyla inkâr edemediğini müşahade ettik. Mesela, tağut deyince kendisiyle tanıştığım bir davetçinin aklına bugün

İslam ümmetine musallat olmuş, bizim isimlerimizle isimlenen, bizim dilimizi konuşan yerel mürtedler geliyordu. Tanışıklık dönemimiz uzadıkça bu arkadaşın yöneticilerin dışında tağutlaşan ve Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* dışında kendilerine ibadet edilen birçok tağutu inkâr etmediği gibi hararetle onları savunduğunu gördüm. O zaman bunun nedenini sorgulamıştım. Tağut kavramını bir tarife sıkıştırdıklarını, kendi tariflerinin dışında kalan birçok tağuttan habersiz yaşadıklarını gördüm. Hatta inkâr etmek bir yana, savundukları dahi oluyordu. Veya tağutu illa şahıslaştırmak isteyenler genelde fikir, müessese, huy, şehvet gibi bazen tağutlaşabilen birçok unsurdan bihaber yaşıyorlardı. Buna binaen tağut kavramının geçtiği ayetleri ele alıp ayetler ışığında tağutun özelliklerini anlayalım.

b. Tağutun Birinci Özelliği ve Açıklanması

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ
الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

"Allah, iman edenlerin velisi/dostudur. (Bu dostluğunun bir tecellisi olarak) onları (küfrün, şirkin) karanlıklarından (tevhidin ve imanın) aydınlığına çıkarır. Kafirlerin velileri/dostlarıysa şeytanlardır. Onları (iman ve tevhidin) aydınlığından (küfrün, şirkin) karanlıklarına çıkarırlar. Bunlar ateşin ehlidir ve orada ebedi kalacaklardır." ⁸¹

İmam Taberi *rahimehullah*, ayetin tefsirinde şöyle der: 'Allah, iman edenlerin dostu ve yardımcısıdır. Onları başarı ve yardımıyla dost edinmiştir. Onları küfrün karanlığından imanın nuruna çıkarır.' Devamla şunları söyler: 'Kâfirlerin dostu da Allah'ın dışında ibadet ettikleri putlar vb. şeylerdir. Onları imanın nurundan küfrün karanlıklarına götürür.'

İbni Kesir *rahimehullah* tefsirinde buna yakın şeyler söyledikten sonra şöyle der: 'Bundan dolayı aydınlık (nur) kelimesi tekil kullanıldı. Ama karanlıklar (zulumat) kelimesi ise çoğul olarak kullanıldı. Çünkü hak bir tane iken, küfrün birçok çeşidi vardır ve hepsi de batıldır.'

Tağutun birinci özelliği budur. O, her zaman kendisine tâbi olan insanları vahyin nuru olan Kur'an, Sünnet ve tevhitten uzaklaştırarak;

küfrün ve şirkin karanlığına götürür. Bu vasfı kendisinde bulunduran her şey mahiyeti ve ismi ne olursa olsun tağuttur. Buna bazı örnekler verecek olursak:

Şeytan

Ömer *radiyallahu anh*, tağutu şeytan olarak tefsir etmiştir. Çünkü şeytan, yeryüzündeki şerlerin hepsinin ana kaynağıdır. Allah'a vermiş olduğu söz gereği insanları saptırma ile meşguldür.

"Allah buyurdu ki: 'Sana emrettiğinde seni secde etmekten alıkoyan nedir?' Dedi ki: 'Ben ondan daha hayırlıyım. (Çünkü) beni ateşten onu topraktan yarattın.' Allah buyurdu ki: '(Hemen) oradan in! Ne haddine ki orada büyüklenesin. (Hemen) çık! (Çünkü) sen alçaklardansın.' Dedi ki: '(İnsanların) diriltileceği güne kadar mühlet ver bana' Allah buyurdu ki: 'Şüphesiz ki sen kendisine mühlet verilenlerdensin' Dedi ki: 'Beni saptırmana karşılık ben de onları (saptırmak) için senin dosdoğru yolunun üzerine oturacağım. Sonra kesinlikle onlara önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Çoğunu şükredici bulamayacaksın.' Allah buyurdu ki: 'Kınamış ve alçalmış olarak oradan çık. Onlardan kim sana uyarsa andolsun ki cehennemi sizlerle dolduracağım.' " ⁸²

Kur'an'ın başka bir ayetinde bu olay şöyle anlatılır:

"Buyurdu ki: 'Ey iblis! Ne oluyor sana? Niçin secde edenlerle beraber olmuyorsun?' Dedi ki: 'Senin kokuşmuş balçığın kurumuş çamurundan yarattığın bir insana secde edecek değilim.' Buyurdu ki: 'Çık oradan! Şüphesiz ki sen kovulmuş/taşlanmış birisin. Din/Kıyamet gününe kadar da lanet senin üzerinedir.' Dedi ki: 'Rabbim! Bana (insanların) diriltileceği güne kadar mühlet ver.' Buyurdu ki: 'Sen mühlet verilenlerdensin.' Bilinen o güne (kıyamet) kadar. Dedi ki: 'Rabbim! Beni saptırmana karşılık ben de yeryüzünde (sapkınlığı) onlara süsleyecek ve hepsini saptıracağım. Senin muhles/arındırılmış/ihlaslı kılınmış kulların hariç.'..." ⁸³

O, Allah'a *subhanehu ve teâlâ* insanları saptıracağına dair söz vermişti ve bu sözüne de sadık kaldı. Yalnız şunu belirtmekte fayda vardır: Allah, onun bu saptırmasına karşılık insanı başıboş bırakmamış, bilakis onun saptırmasından nasıl kurtulacaklarını peygamberler aracılığıyla insanlara beyan etmiştir.

"Dedi ki: 'Oradan birbirinize düşman olarak hep beraber (yeryüzüne) inin. Benden size bir hidayet gelecek. Kim de benim hidayetime uyarsa o sapmayacak

ve bedbaht olmayacaktır. Kim de zikrimden (göndereceğim kitaplardan) yüz çevirirse şüphesiz ki ona sıkıcı/dar bir hayat vardır ve kıyamet gününde onu kör olacak diriltiriz.' " ⁸⁴

Onun saptırmasına karşın kendini koruyabilenler, Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* gelen hidayete yani Kitab'a ve Sünnet'e sıkı sıkıya bağlananlardır. Allah'tan gelen hidayetin dışında kalan her yol şeytanidir. Her metot, heva ve hevesin ürünüdür. Bu metodun sahibi, hidayet yolunun dışında kalan yolu ne ile isimlendirirse isimlendirsın fark etmez. Şeytanın tek işi insanları vahyin aydınlığından; küfür, bidat, haram ve fıskın karanlıklarına sürüklemektir. Bu vasfı kendinde bulundurduğu için de o tağutların başıdır. Zaten sahabeden Ömer'in *radiyallahu anı*, tağuta şeytan dediğini zikretmiştik.

Demokrasi Davetçileri (Siyasi Partiler)

Tağutun ilk özelliği insanları vahyin aydınlığından, küfür, şirk ve fıskın karanlıklarına sürüklemektir. Vahyin aydınlığı "*Hüküm yalnızca Allah'ındır.*" ⁸⁵ ayeti iken küfrün karanlığı ise '*Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir*' düsturudur. Yine vahyin aydınlığında kanun yapma yetkisi Allah'a *subhanehu ve teâlâ* aittir. O, kullarını yaratması ve onlara rızkı vermesi sebebiyle, emretme ve nehyetme yetkisine de sahiptir.

"Dikkat edin! Yaratmak da emretmek de Allah'a aittir. Âlemlerin Rabbi olan Allah ne yücedir." ⁸⁶

Fakat bugün insanlardan demokrasi dininin gereği olarak oy vermelerini isteyen ve halkın egemenliği safsatasıyla kendi ilahlıklarını meşrulaştıran, isimleri İslami isimler olan modern Firavunlar, insanları vahyin aydınlığından alıp bu şekilde küfrün ve şirkin bataklıklarına sürüklerler. Aslında bu işi ilk defa bunlar yapmamıştır. Büyük ataları olan Firavun asırlar önce bu iddiada bulunmuştur. Fakat asrımızda yaşayan torunları gibi bu ilahlık iddiasını bazı perdeler arkasına gizlememiş daha mertçe ve açık bir dille söylemiştir.

"O ve askerleri yeryüzünde haksız yere büyüklendiler. Ve bize dönmeyeceklerini zannettiler." ⁸⁷

Firavun, demokrasi, halkın egemenliği gibi safsataların arkasına gizlenmemiş direkt ilahlık iddiasında bulunmuştur. Zaman geçtikçe bu açıklık kayboldu, siyaset çağı başladı. Artık eskisi gibi herkes meramını açıktan anlatmadı, halkı uyutacak en uygun metodu seçmeye başladı.

Fahredden Razi *rahimehullah* bu ayetin tefsirinde şöyle der: 'Firavun'un ilahlık iddiası, 'Ben yeri, göğü, dağları yarattım.' manasında değildir. Böyle bir iddia da bulunması mümkün değildir. Ve insanın böyle bir iddiayı aklının almaması gerekir. Onun ilahlık iddiası, insanların onun mülküne (egemenliğine) itaat edip sadece ona boyun eğmesi manasındadır.' ⁸⁸

Her hâlükarda kanun yapma yetkisini oy ve benzeri şekillerle Allah'tan başkasına verenler, 'ilah' kavramının manası gereği bunları ilah edinmişlerdir. Aynı şekilde Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* dışında rabler edinmişlerdir. ⁸⁹

İslam Metoduna Aykırı Fikir ve Ahlak Veren Müesseseler

İslam'ın ve vahyin aydınlığında insanlar sadece Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* takdis eder ve sadece O'nun önünde saygı duruşunda dururlar. Ama maalesef bugün hayatın en anlamlı varlıkları olan, İslam'ın terbiyeleri üzerinde özenle durduğu çocukların teslim edildiği eğitim kurumlarında durum çok farklıdır. Çocuklar, periyodik bir şekilde olmazsa olmaz ayinlerden olan putun önünde saygı duruşunda durup, ona uyacaklarına ve onun açtığı şeriatı kaldırma, yerine laikliği getirme yolunda hedefe doğru yürüyeceklerine dair yeminler ederler.

Vahyin aydınlığında, insanlara ilk tevhid öğretilmelidir. Fakat şirkin ve küfrün karanlık yuvaları olan eğitim müesseselerinde, daha çocuk Kelime-i Tevhid'i öğrenmeden, tam zıddı olan demokrasi, laiklik, milliyetçilik vs. ilke ve inkılâpları öğrenir. Acaba bunlar çocuklarımızı vahyin aydınlığından alıp, küfrün ve şirkin bataklığına sürüklemeyi mi? Öyle ise bu kurumlar tağutun birinci özelliği olan insanları vahyin aydınlığından küfrün karanlıklarına sürükleme vasfına sahiptir. Ama tağutu inkâr etmeden Kelime-i Tevhid'e yapışamayacak olan insan, zalimliği ve nankörlüğü gereği yine ihanet etmiş ve çocuğunu inkâr etmesi gereken yere kendi elleriyle teslim etmiştir.

Vahyin aydınlığında insanın düşünce iskeletini Kur'an oluşturur. O, mutlak doğrudur, onda batıl ve yanılgı asla bulunmaz. O, tâbi olunması gereken hidayet kaynağı ve rahmettir.

Fakat şirkin karanlığı olan bu kurumlarda durum çok farklıdır. Mutlak doğru akıldır, ona uyan alınır, ona ters düşen ise reddedilir. Bu, modernizm ve aydınlığın gereği olarak, 21. yüzyıla ayak uydurmak isteyenlerin tek çaresidir.

Gelin görün ki 'tağut' denildiği zaman 'tavuk' olarak anlayan, İslamiyet'e gelince de mangalda kül bırakmayan halkımız; ismini, cismini, özelliklerini bilmediği bu tağuti kurumları da inkâr etmemiş veya edememiştir.

Her tağuti sistemin, insanları kendine kul yapabilmek için bazı yöntemleri vardır. Bugünün modern Firavunları elinde iplerle insanları kandıran ve hak ile aralarında perdeler oluşturan ilkel sihirbazlar kullanmak yerine, eğitim ve din müesseselerini kullanırlar. Başlangıçta mecburi beş yıl olan eğitim, sekiz yıla ve günümüzde de on iki yıla çıkarılmıştır. Acaba amacı sadece kendi çıkarları olan bu tağutlar, halkı çok sevdiklerinden dolayı mı eğitime bu kadar önem verirler?

Asla! Bu, Allah'ın değişmez kanunlarına aykırıdır.

"Kitap ehlinden kâfirler ve müşrikler Rabbinizden üzerinize hiçbir hayrın gelmesini istemezler. Allah rahmetini dilediğine tahsis eder. Allah büyük bir fazilet sahibidir." ⁹⁰

Çünkü bu eğitim kurumları insanları sisteme köleleştirme tezgâhlarıdır. Bunun en açık delili de periyodik bir şekilde körpe beyinlere uygulanan putun önünde saygı duruşu adı altında yapılan törenler yani ibadet merasimleridir. Bu merasimlere katılmamak bir yana, bu merasimlerde çok basit bir hareket dahi çocuğun uyarı ve okuldan uzaklaştırma cezası alması için yeterlidir.

Bu okulların resmî hizmete mahsus, kanuna yeminli köleleri olan öğretmenler sürekli küfür sözleri nutkedererek daha hak ile batılı ayırt edemeyen çocukların kalbine nifak tohumları ekerler. Allah *subhanehu ve teâlâ* ayet-i kerimede şöyle buyurur:

"Şüphesiz ki (Allah) kitapta size şu hükmü indirdi: Allah'ın ayetlerinin inkâr edildiği ve alaya alındığını duyduğunuz zaman; başka bir söze dalıncaya kadar onlarla beraber (aynı mecliste) oturmayın. (inkâr etmeden ya da konuyu değiştirmedikleri hâlde ortamda oturursanız) şüphesiz ki siz de onlar gibi (kâfir/müşrik) olursunuz. Şüphesiz ki Allah münaфіkları ve kafirleri cehennemde toplayacak olandır." ⁹¹

Küfür ve şirk sözlerinin konuşulduğu meclislerde inkâr etmeden veya meclisi terk etmeden oturanlara Allah bu hükmü vermiştir: *"Siz de onlar gibi olursunuz."* Bu körpe beyinlerin fitratları işte böyle küfür sözleriyle zehirlenir. Öyle bir hâl alır ki ileride işiteceği ve söyleyeceği küfür sözlerine de artık duyarsızlaşır. Var olan neslin sıkıntısı da bu değil

midir? Kendini babadan görme din ile Müslüman zanneden nesil, bu küfür sözlerine ve fiillerine o kadar alışmıştır ki, ondan hiçbir rahatsızlık duymaz. Ve hayatının ilerleyen safhalarında da işleyeceği küfür içerikli söz ve fiillerle de İslam dininden çıkmasına rağmen hâlâ kendisini Müslüman zanneder.

Diyanet

Hem sinsi hem de insanları köleleştirmede uzman olan bu tağutlar, halkın dinî değerlerine karşı çok duyarlılarmış gibi davranırlar. Fakat bu duyarlılık sadece kendi kontrollerinde var olan dinî müesseselerle sınırlıdır. Kendi çıkarlarıyla çelişmeyen din anlayışını bu kurumlar vasıtasıyla halka dayatarak onların fıtratlarını zehirlerler. Bu sayede halka Müslüman görünür, onlarla tevhid ehlinin davetinin arasına girmiş olurlar. Halkın nezdinde önemli yere sahip olan Cuma namazlarını bu süfli emellerine ulaşmak için büyük bir tezgâh olarak kullanırlar. Peygamber makamı olan, hakikatlerin saçıldığı, insanların aydınlatıldığı minberleri kendi kontrollerindeki resmî kölelere tahsis ederler. Böylece halk istenilen seviyede '*kontrol*' altında tutulur.

İslam ile tağuti sistemler bir arada olamaz. Eğer sistem bir taraftan din adına bazı şeylere müsaade ediyor ve diğer taraftan da dine karşı açıktan savaş yürütüyorsa, izin verdiği noktaların irdelenmesi gerekir. Sadece küfür ve şirkin, laiklik ve demokrasinin sembolü olan resmî bayramların, minberlerden kutlanması ve itiraz etmeden dinlemenin dahi insanı küfre götüreceği bu bayramların kutlanılmasına yönelik vaazların halka dinletilmesi bu söylediğimizi yeterince açıklar mahiyettedir.

Müslümanların üzerine düşen: aslı Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* evleri olan fakat tağutların musallat olmasıyla açılışı, kapanışı belli olan, maaşlı memurların çalıştırıldığı⁹², zehirli dinin sunulduğu bu kurumları reddedip uzak durmalarıdır. Bunlara alternatif olarak, imkânlar dâhilinde insanlara tevhidin öğretildiği yerler açmalı, böylece insanları bu zehirli tuzaktan kurtarmalıdır.

Televizyon

Hemen şunu belirtelim ki televizyon vb. iletişim araçları aslen haram değildir. Fakat günümüzdeki kullanılış biçimiyle haram hâle gelmiştir. O, faydalı işlerde ve din hizmetinde kullanılsa şüphesiz bir nimettir. Ve

kullanıldığı yerler de vardır. Bizim konumuz, televizyonun bugünkü genel kullanım şeklidir.

Vahyin aydınlığında her baba kendi ehlerinden sorumludur. Onlara İslami terbiye vermeli, Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* razı edecek şekilde onları eğitmelidir. Fakat şu günlerde, nedendir bilinmez babalar Allah'ın onlara yüklediği bu sorumluluğu asrın putu olan televizyona bırakmışlardır. Hemen hemen her yayını İslam'a zıt olan bu kutu, evlerin başköşesinde, hayata ve en önemlisi çocuklara eğitim veren komutan şeklindedir. Sabah kalkar kalkmaz evlerde ilk açılması gereken odur. O, evlerin bereketiymiş gibi sabaha besmele ile değil onunla başlanılmalıdır. İnsanlar hayatlarını ondaki programlara göre düzenlerler. Namazın kazası vardır fakat filmin kazası yoktur, kaçırmamak lazımdır. Misafir kabul edilen gün, bağımlılık yapan dizilerin olmadığı gündür. Aynı film veya diziler tekrarları ile beraber defalarca izlenilir. Hatta bir evde farklı iki kanalın müptelaları varsa hemen eve yeni bir televizyon alınmalı ve kargaşa önlenmelidir. Ama iki kardeş aylarca küs kalsa veya ebeveyn ile evlatlar konuşmasa da sorun yoktur.

Çok ilginçtir ki konuşmuş olduğum anne ve babalar çocuklardaki ahlaki bozulmanın sebebinin televizyon olduğunun bilincindedir. Madem sorun bellidir, teşhis yapılmıştır, hastalığın ölümcül olduğu kesindir, o hâlde tedavi de basittir. Ama yine de harekete geçilmez. Aslında sorunun kaynağı bilinmesine rağmen varolan ilgisizliğin sebebi de yine televizyondur. Çünkü bu kutu kendi müptelalarına hep şunu aşlar: Önemli olan çocuğun kaliteli bir eğitim kurumunda okuması, iyi maaş alması ve sonunda da güzel bir kızla evlenmesidir. Ahirete dayalı sorunlara gelince; bu kutunun ve bu kutuyla insanlara yön veren tağutların zaten böyle bir endişesi yoktur. Bu dünya iki günlüktür ve bu iki günde doya doya yaşanmalıdır. Şunu yapma, bu haram vs. gibi yasaklarla dolu bir hayat çekilmez. Hem zaten Allah *subhanehu ve teâlâ* çok merhametlidir, bu kadar kafir varken bizi mi yakacak? Son zamanlarda ise tağutun kullarına bu kutu aracılığıyla daha farklı bir oyun oynanmaya başlandı. Namaz kılmıyor olabilirsiniz, açık olabilirsiniz, İslam hayatınızda sadece kimliğinizin arka sayfasında olabilir. Ama bunlara rağmen kurtulabilirsiniz. Hatta kurtulmak ve rahmet bir yana direkt cennete de girebilirsiniz. Ne mi yapmanız gerekiyor? Sadece salih ve veli kulların kâinatta tasarruf hakkına sahip olduğuna inanacak ve hayatınızda bir kere de olsa bir yoksula yardım edeceksiniz hepsi bu

kadar(!).

Evet, daha verebileceğimiz birçok örnek ve söz var. Ama maalesef yine de insanları anlamak zordur. Bu aletin çocuklarını hatta kendilerini dinden alıkoyduğunu bilen bu insanlar harekete geçmiyorlar. Kendilerini ve ailelerini vahyin aydınlığından alıp, şirk, fısık ve zulmün karanlıklarına götüren bu tağutu bilirler, kabul ederler de yine de inkâr etmezler.

Heva, Heves ve Dünya Şehvetleri

Heva ve heves insanoğlunu Allah'ın dosdoğru yolundan alıkoyan en büyük tağuttur. Hatta bazen öyle bir seviyeye gelir ki ilahlaştırılır.

"Hevâ ve hevesini ilah edinen ve Allah'ın ilim üzere saptırdığı, kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünün üstüne de perde çektiği kimseyi gördün mü? Şimdi onu Allah'tan başka kim doğru yola eriştirebilir? Hâlâ ibret almayacak mısınız?" ⁹³

Heva, heves ve dünya şehvetleri hakkın kabul edilmesinde en büyük engeldir. Allah'tan gelen hak, kabul edilirse bu, dünya menfaatlerine aykırıdır. İnsanın sevdiği ve peşinde koştuğu dünya rahatlığı bozulacaktır. İşte heva ve heves burada devreye girer ve insanı ebedi mutluluktan alıkoyar.

'İnsanoğlunu vahyin aydınlığından alıkoyup, küfür, şirk ve inkâr bataklığına sürükleyen heva ve hevesin tanımı nedir, bunları anlamak nasıl mümkün olur?' diye sorulacak olursa cevabı Kur'an'da şöyle verilir:

"Sonra da seni din konusunda bir şeriat sahibi kıldık. Sen ona uy! Bilmeyenlerin heva heveslerine uyma." ⁹⁴

Allah *subhanehu ve teâlâ*, Rasûlullah'a iki yol olduğunu beyan etmiştir. Yol ya Allah'tan olan şeriat ya da bilmeyenlerin heva hevesidir. Seyyid Kutub *rahimehullah* bu ayetin tefsirinde şu güzel yorumu yapmıştır:

'Böylece mesele net biçimde ortaya konuyor. Ya Allah'ın şeriatı ya da bilmeyenlerin arzuları... Üçüncü bir şık söz konusu değildir. Dengeli ve tutarlı şeriat ile değişken arzular arasında orta bir yol da yok. Bir insan Allah'ın şeriatını bir kenara bıraktığı zaman kesinlikle arzularına göre hükmedecektir. Çünkü Allah'ın şeriatının dışındaki tüm hayat sistemleri, bilmeyenlerin eğilim gösterdikleri arzuların, ihtirasların ürünüdür... Bu nitelikleri hakeden tek bir şeriat vardır. Onun dışındaki hayat düzenleri bilgisizlikten kaynaklanan arzulardır, ihtiraslardır. Dava adamı, sadece şeriata uymalı ve bütün arzuları,

ihtirasları bir kenara bırakmalıdır. Kesinlikle en ufak bir meselede bile Allah'ın şeriatından sapıp arzulara, ihtiraslara uymamalıdır. Çünkü arzularına, ihtiraslara uyacağı kimseler, şeriatın sahibi olan Allah'a karşı ona hiçbir yardımda bulunamayacak, onu savunamayacak kadar güçsüzdürler, zayıftırlar. Heva ve heveslerden kaynaklanan hayat sistemlerinin taraftarları birbirlerine yardım eden birleşik bir cephe dirler. Onlar şeriatın sahibine karşı birbirleri ile dayanışma içindedirler. Bunun için şeriatı benimseyen birisi, bazılarının yardımını umarak onlara eğilim göstermemeli, onları birbirlerine bağlayan heva ve heveslerine sempati ile yaklaşmamalıdır. Üstelik onlar dava adamına eziyet edemeyecek, ona zarar veremeyecek kadar zayıftırlar, güçsüzdürler. Çünkü muttakilerin dostu Allah'tır. Şimdi Allah'ın dostluğu ile heva ve heveslerine göre hareket edenlerin dostluğu bir midir? Birbirlerinin dostu olan zayıf, cahil ve basit kimseler nerede, müttakilerin dostu Allah'ı dost edinen şeriat izleyicisi nerede?' ⁹⁵

Hangi alanda olursa olsun insan tek doğru olan Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* şeriatının karşısında başka bir yol benimsiyor veya metot izliyorsa bu, Allah'ın isimlendirmesiyle "*Bilmeyenlerin heva ve hevesi*" dir.

Tağutun bu özelliği ile ilgili, daha sayabileceğimiz birçok örnek vardır. Saydıklarımızla sınırlı olmadığı kesindir. Bizim burada yapmak istediğimiz, bazı örnekler vererek okuyucunun ufkunu açmaktır. Allah'ın nurundan alıkoyan, şirk ve küfrün karanlığına giren her şey tağuttur ve inkâr edilmesi, imanın ilk şartıdır.

Faideli Bir Açıklama

Tağutun özelliklerinden bahsedip gerekli açıklamalarda bulunduktan sonra üzerinde durmayı gerekli gördüğümüz diğer bir mesele de şudur: Allah *subhanehu ve teâlâ* Kur'an-ı Kerim'de tağutu inkâr etmeyip ona iman edenlerin bir özelliğinden şöyle bahseder:

"Kendilerine kitaptan pay (ilim) verilen kimseleri görmedin mi? Onlar cibte ve tağuta iman ediyorlar ve kafirler için: 'Bunlar müminlerden daha doğru bir yol üzeredir.' diyorlar." ⁹⁶

Allah *subhanehu ve teâlâ* bir grup insanın tağuta iman ettiğini ve bu insanların kâfirlerin üzerinde bulunduğu yolu, müminlerin yoluna tercih ettiklerini beyan ediyor. Bu ayeti her okuduğumda, Amerika tağutuna iman etmiş olan ve kendisi de tağut olan bir Hocaefendi(!) gelir aklıma. Bu adam, İsraili çocuklar için gözyaşları döker ama Filistinli çocukların

ağlanacak bir hâli olmadığına inanır. O, genelde Amerika, İsrail gibi ülkeleri, Ecevit gibi adamları sever. Çünkü onlar demokrasi için mücadele eden kahraman(!) insanlardır. Ama küfre karşı savaşanlar onun en nefret ettiği adamlardır. Çünkü savaşanlar teröristtir(!). Toplumun dışladığı insanlar olduğundan şiddete başvururlar.

Ayrıca asrımızın demokratik iktidar sevdalıları da bu ayetin kapsamına girmektedir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* Kur'an-ı Kerim'de müminlere davet, hazırlık ve cihadı emretmiştir.

"Sizin içinizden (insanları) hayra çağıran, iyiliği emreden, kötülükten alıkoyan bir topluluk olsun. Bunlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir." ⁹⁷

"Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten alıkoyar ve Allah'a iman edersiniz." ⁹⁸

Müslümanlar insanları tevhide davet ederken aynı zamanda son aşama olan cihad için hazırlık yapacaklardır.

"Onlara karşı gücünüz yettiği kadar ve (cihad için tahsis edilmiş besili) atlar hazırlayın. Onunla düşmanlarınızı, Allah düşmanlarını ve sizin bilmediğiniz Allah'ın bildiği (gizli düşmanlarınızı) korkutursunuz. Allah yolunda infak ettiğiniz her ne varsa size eksiksiz ödenir ve siz zulme de uğramazsınız." ^{99 100}

Bu aşama da tamamlandıktan sonra, müminler Rabblerinin emri gereği müşriklerle savaşacaklardır.

"Fitne/şirk sonlanıncaya ve dinin/otoritenin tamamı Allah'ın oluncaya dek onlarla savaşın." ¹⁰¹

"Müşrikler sizlerle topluca savaşıkları gibi siz de onlarla topluca savaşın. Bilin ki; Allah muttakilerle beraberdir." ¹⁰²

Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* müminlere çizmiş olduğu yol budur. Ve Rasûlullah bunu pratik hayatı ile ortaya koymuştur. Önce insanları tevhide davet etmiş, şirkin batıl olduğunu beyan etmiştir. Daha sonra kuvvet ve imkânlarla kavuşunca da Allah'ın emri gereği şirk ortadan kalkıp, din yani otorite yalnız Allah'ın oluncaya kadar malı ve canıyla savaşmıştır.

İşte bu, yüce Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* müminlere belirlemiş olduğu yoldur. Asrımızın sinekkaydı traşlı, takım elbiseli, koltuk kulları; tağuta olan imanları gereği Allah'ın müminlere seçmiş olduğu yolu bırakıp Yunan kaynaklı 'Demokrasi' ve Fransız kaynaklı 'Laiklik' yolunu

benimsemişlerdir. Ayrıca Allah'a olan imanları ve tağutu reddetmelerinin bir gereği olarak demokrasi ve laikliklik yolunu kabul etmeyen Müslümanları da 'patates dini' mensubu olmakla tahkir etmişlerdir.

Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* Kur'an'da müminlere çizdiği ve Rasûlullah'ın pratiğe döktüğü yol bellidir. Tağutu inkâr edip Allah'a iman eden her Müslüman için bu yol tek yoldur. Ve âlemlerin Rabbi olan Allah'tan olması hasebiyle en güzel olan yol da budur. Fakat heva, heves ve rahatlık tağutuna iman etmiş olanlar, kaynağı küfür ve şirk olan yolları, tertemiz ve yüce olana tercih etmişlerdir. Ve bunu da İslam'a mâl etmişlerdir. Ama Allah'a iftira ettiklerinden ve bu iftiranın getirisinden habersiz olduklarından muvahhid Müslümanlara sataşırlar. Bu Rabbani menheci bırakıp, kötüleyip, aslı laik sistemin potasında eriyip kaybolma olan siyasi parti gibi yasal yolları tercih ederler. Tabii ki bu metodu seçen insanların ulaştıkları sonuç genellikle aynıdır: 'Kanun koyma hususunda Allah'a şirk koşulan modern Daru'n Nedvelere (parlamentolara) girmek...'

"Allah'a yalan uydurarak iftira eden veya Allah'ın ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir?" ¹⁰³

"Allah'a yalan uydurarak iftira eden veya O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Şüphesiz ki suçlu günahkârlar kurtuluşa ermezler." ¹⁰⁴

"Allah'a yalan uydurarak iftira edenden daha zalim kim olabilir? Bunlar Rabblarına arz olunurlar. Şahitler: 'Bunlar Allah'a karşı yalan söyleyenlerdendir.' derler. 'Dikkat edin! Allah'ın laneti zalimlerin üzerinedir' derler. Onlar ki Allah'ın yolundan alıkoyar ve onun çarpık olmasını dilerler. Onlar ahireti inkâr edenlerin ta kendileridirler. Bunlar yeryüzünde (Allah'ı) aciz bırakacak değillerdir. Allah'ın dışında (onlara yardım edecek) hiçbir dostları da yoktur. Onlara azap kat kat arttırılır. (Çünkü) Bunların (dünyadayken hakkı) işitmeye ve görmeye güçleri yetmezdi." ¹⁰⁵

c. Tağutun İkinci Özelliği ve Açıklanması

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ
الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا

"Sana indirilene (Kur'an) ve senden önce indirilen (kitaplara) iman ettiğini

zannedenleri görmedin mi? İnkâr etmekle emrolundukları hâlde tağuta muhakeme olmak istiyorlar. Şeytan onları (hakka geri dönüşü zor) uzak bir saptırmayla saptırmak ister.” ¹⁰⁶

Tağutun ikinci özelliği şudur: Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kanunlarının dışındaki tüm kanunlar ve bu kanunları yapanlar tağuttur. Zaten ayetin iniş sebebi ile ilgili rivayetler de bunu gösterir.

İbni Kesir *rahimehullah* ayetin tefsirinde şu açıklamaları yapar:

‘Bu ayet Rasûl’e inenlere ve ondan öncekilere inenlere iman ettiğini iddia edip de çekişmelerinde Allah’ın kitabı ve Rasûlü’nün sünneti dışında bir merciye başvurmak isteyenlere Allah tarafından bir inkârdır. Ayetin iniş sebebinde Yahudi ve ensardan bir kişinin anlaşmazlığa düştüğü, Yahudinin: ‘Aramızda hakem olarak Muhammed olsun’ dediği, Ensarinin ise: ‘Benim ile senin aranda hakem olarak Ka’b bin Eşref olsun’ dediği rivayet edilir. Ayrıca bu ayetin münaфіklardan bir grup hakkında indiği de söylenmiştir. Onlar Müslüman gibi görünüp cahiliye hâkimlerine başvurmak istediler. Ayetin iniş sebebi olarak bunun dışında bazı rivayetler de zikredilir. Oysa ayet bundan daha geneldir. Bu ayet, Kitap ve Sünnet’i bırakıp da bunların dışındaki batıl şeylere başvurmak isteyenleri yerer. Ayetteki tağuttan kasıt da budur.’ ¹⁰⁷

İbni Kesir'in de *rahimehullah* belirttiği gibi bu ayet için farklı nüzul sebepleri zikredilmiştir. Fakat rivayetlerin hepsinde Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* hükmüne rıza göstermeyip onun dışında başka hüküm arayanlar söz konusudur.

Biz de bu ayete dayanarak diyoruz ki; Allah'ın kanunlarının dışında kalan tüm kanunlar ve bu kanunları yapanlar tağutturlar. Kişi bunları inkâr edip bunlardan uzak durmadığı müddetçe Kelime-i Tevhid dairesine girmiş olamaz.

Yine bu ayette ilginç bir nokta vardır ve ayet asrımızda şeytanların getirmiş olup da birçok insanın kandığı bir şüpheyeye cevap verir. Genelde biz bu kanunların küfür olduğunu, bunlara başvuranların ve bunları millet meclislerine girerek yürürlüğe sokan veya kendileri bizzat bu kanunları yapan insanların tağut olduğunu söyleyince bize şöyle denir: *‘Evet bu doğrudur fakat bugün bu işi yapan partiler bunu kasten yapmıyorlar, amaçları tağuta muhakeme olmak değil veya tağutlaşmak değil, bazı maslahatlardır.’*

Biz de bu ayete dayanarak diyoruz ki: Allah *subhanehu ve teâlâ* ayette bu fiili yapan adamın ne amaçla yaptığına bakmadan onu tekfir etmiştir. Ve

onun imanının zandan ibaret olduğunu beyan etmiştir. Hatta ayette özellikle o adamın iman ettiğini zannettiğinin vurgulanması gösterir ki; bu adam, tağuta başvurmakla beraber hâlâ iman ettiğini zannediyordu. Yani bu fiilin onun imanını boşa çıkaracağının farkında değildi. Ama Allah *subhanehu ve teâlâ* onun imanını yalanladı ve zandan ibaret olduğuna hükmetti.

Biz konunun başında insanın tağutu inkâr etmeden Müslüman olamayacağını beyan etmiştik. Bu ayet de bunun açık delilidir. Allah bu ayette tağutu inkârla emrolunan bir kimsenin inkâr etmek bir yana, ona başvurmasından dolayı imanını hiçe saymıştır. Tağutun bu özelliğini kendinde bulunduran kimseler şunlardır:

Yöneticiler ve Meclis Üyeleri

Bugünkü yöneticiler Allah'ın kanunlarına muhalif kanun yaptıklarından ve varolan küfür anayasasıyla insanlara hükmettiklerinden dolayı ayetin nassıyla tağutturlar. Ve bu yöneticileri inkâr edip onlardan ve onların kanunlarından uzak durmayanlar tağutu inkâr etmemişlerdir. Bunlar; namaz da kılsalar, oruç da tutsalar, iman ettiklerini zannetseler de bu imanları Allah'ın katında; zandan ibaret olan, hakikatten hiçbir şey yansıtmayan, sahibinin kendini avuttuğu bir imandır. Çünkü kanun yapma ve yönetme yetkisi Allah'a aittir. O, ilahlığı ve Rabbliği gereği insanlara hükmeder, kanunlar koyar. Bu, Kur'an-ı Kerim'de o kadar açıktır ki bunu anlamayanlar bir İslam âliminin belirttiği gibi Allah'ın kendilerini vahyin nuruna karşı kör ettiği insanlardır.

"Yoksa onların, Allah'ın izin vermediği konularda kendilerine kanunlar yapan ortakları mı vardır?" 108

"Hükmünde hiç kimseyi ortak yapmaz." 109

"Hüküm yalnızca Allah'ındır. O, kendisinden başkasına kulluk/ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler." 110

"Onlar Allah'ı bırakıp din bilginlerini, abidlerini ve Meryem oğlu İsa'yı rabler edindiler." 111

Bu ayetin tefsirinde daha önce geçtiği gibi Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştu:

"Din adamları, Allah'ın helallerini haram, haramlarını helal kıldılar yani

kanunlarını değiştirdiler, siz de buna uydunuz. İşte bu sizin onlara ibadetinizdir.”

Evet, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kanunlarını değiştiren insanları inkâr etmeyip, onlara uyan insanlar veya onlara oy vererek bu fiillerini meşrulaştıranlar, bu kanun yapanları Allah'ın dışında rabler edinmişlerdir. Eğer 'Ama bunlar; namaz kılıp, oruç tutan, Kelime-i Tevhid'i telaffuz eden insanlardır.' denilirse biz de deriz ki:

'Konumuzun başındaki (Nisa, 60.) ayette de geğtiği gibi onlar iman etmiş insanlar değil, iman ettiklerini zanneden insanlardır. Allah onlara bu hükmü vermiştir. Allah'ın bu konudaki hükmü budur. Allah'ın hükmüne razı olmayan veya aşırı bulanlar(!) cahiliyenin hükmünü mü istiyorlar?'

"Yoksa cahiliyenin hükmünü mü istiyorlar?! Yakinen inanmış bir kavim için kim Allah'tan daha güzel hüküm sahibi olabilir?" ¹¹²

Küfür ve şirk Mahkemeleri

Bugün insanların çekişmelerinde başvurdukları, hükmüne razı oldukları mahkemeler Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kanunlarının dışında hatta tam zıt kanunlarla hüküm verirler. Allah'ın kanunlarına başvurmak varken sorunlarını bu mahkemelerde çözmeye çalışan insanlar; inkâr etmekle emrolundukları tağutu inkâr etmeyen ve imanları zandan ibaret olan insanlardır. Bazıları da bugün şeriatla insanların arasında hükmedecek mahkemelerin bulunmaması sebebiyle bu mahkemelere gidilebileceğini zannederler. Oysa hakikat böyle değildir. Kalbinde iman olan, tağutu ve onun kanunlarını reddeden bir Müslüman sorunlarını çok farklı şekilde de çözebilir. Örneğin, iki Müslüman anlaşmazlığa düşerlerse bir âlimin yanına giderek çözümünü şeriattan alabilirler.

Bu mahkemelere başvuran ve tevhid ehli olduğunu iddia edenlerin çoğu dünya malının gitmesini bahane ederler. Kaybedilecek olan malın ise ikrah sınırları dâhilinde olduğunu, Müslümanların ikrah altında olduğunu, bu sebepten dolayı da bu mahkemelere başvurulabileceğini iddia ederler. Ne tuhaftır ki ikrah ayetinin kendisi, bu iddiayı çürütür:

"Kalbi imanla mutmain olduğu hâlde (küfre) zorlananlar hariç; kim de imanından sonra kâfir olur, (kendi tercihiyle küfre saparak) küfre gönlünü açarsa, Allah'ın gazabı onların üzerinedir ve onlar için elim verici bir azap vardır." ¹¹³

İkrah hâlinde küfür amelinin işlenebileceğinin delili işte bu ayettir.

Fakat dünya malının, ikrahın sınırları içerisinde olduğu iddiasını, hemen bir sonraki ayet yalanlar:

"(Bunun nedeni) onların dünya hayatını ahirete tercih etmeleri ve Allah'ın kâfirler topluluğunu hidayete erdirmeyecek olmasıdır." ¹¹⁴

Dikkat edilirse ikrah ayetinde kendilerine azap edilecek olanların, hemen bir ayet sonra azap sebepleri böyle açıklanır. Onlar dünya hayatını ahirete tercih etmişlerdir. Buna rağmen dünya malının elden gitmesini ikrah sayan zihniyete şöyle deriz:

"Yoksa siz kitabın bir kısmına inanıp, bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Sizden böyle yapanların cezası dünya hayatında rezil rüsvay olmaktan başka bir şey değildir. Ahiret gününde de azabın en çetinine uğrayacaklardır. Allah sizin yaptıklarınızdan gafil değildir." ¹¹⁵

Örf, Âdet, Gelenek ve Atalar Dini

Bugün Müslüman geçinen birçok beldede, Allah'ın kitabı ve Rasûlullah'ın sünnetine aykırı olan birçok âdet ve gelenek insanların hayatına hükmeder. Onların birçoğu bir iş yapacakları zaman '*İslam buna nasıl bakar veya Allah bu amelimden razı mıdır?*' diye düşünmez. Onlar için önemli olan, örf ve âdetlerinin bu konuda ne dediğidir. Bunun en bariz örneği, Müslümanlığı kimlikteki yazı ve isimden ibaret olan birçok insana '*bu haramdır*' dediğinizde aldırmaması hatta bunun üzerinden espriler dahi yapabilmesi, fakat '*şu ayıptır*' dediğiniz zaman işin değişip, kişinin utanması, sıkılması ve ne yapacağını bilmez şekilde özürler beyan etmesidir.

İnsanların birçoğu aralarında çıkan çekişmelerde '*Allah ve Rasûlü bu konuda ne diyor*' deme gereği duymadan toplumun büyüklerine gidip '*örf ve âdetlerimiz bu konuda ne diyor?*' diye sorarlar. İşte bu insanlar Allah'ın anayasası olan Kur'an'ı ve onun açıklaması olan sünneti terk edip de, hayatlarını ilgilendiren meselelerde örf ve âdetlerine başvurduklarından, tağuta muhakeme olmak isteyen ve dolayısıyla zanni imana sahip olan insanlardır. Bunlara '*İslam bu konuda böyle hüküm verir.*' dendiğinde hemen '*Ama biz babalarımızdan böyle duymadık, siz doğrusunuz da babalarımız yanlış mı?*' diye itiraz ederler.

"(Şeytana dost olanlar Kâbe'yi çıplak tavaf etmek gibi) bir fuhşiyat işlediklerinde derler ki: 'Babalarımızı bunun üzere bulduk; Allah bunu bize emretti.' De ki: 'Şüphesiz ki Allah fuhşiyatı emretmez. Yoksa siz Allah'a karşı

bilmediğiniz şeyler mi söylüyorsunuz?’ ” ¹¹⁶

”Onlara, ‘Allah’ın indirdiğine uyun’ denildiği zaman: ‘Biz babalarımızı üzerine bulduğumuz (ve alıştığımız âdetlerimize) uyarız.’ derler. Onların babaları akletmeyen ve doğru yolu bulamamış olsalar bile mi (onların yoluna uyacaklar)?” ¹¹⁷

Akıl

Yerinde kullanıldığında büyük bir nimet olan akıl, haddi aşır farklı yerlerde kullanılmaya başlandığında tağutlaştırılmış olur. Aslında insanoğlu diğer varlıklar içerisinde akı ile üstün kılınmıştır. Çünkü onun dışında kalan varlıklar Allah'a *subhanehu ve teâlâ* teslim olmuşlardır. Fakat o, Allah'ın ona verdiği akıl ile teslimiyeti seçtiğinden aklın yeri başkadır. Yine Allah kitabında insanları düşünmeye davet eder, sürekli onların aklına hitap eder. *”Akletmez misiniz?”*, *”Düşünmez misiniz?”* gibi seslenişler hep akla yöneliktir. Allah aklın düşünmesini istemiş, onu teşvik etmiştir. Yalnız insana akı kullanma ölçüsü de vermiştir. O, Allah'tan olduğu sabit olan meselelerde akı kullanmayacak, teslim olacaktır. Hatta sabitliği kesin olan bir meselede bir an düşünme ve şüpheye kapılma bile imanını zedeleyecektir.

Maalesef bugün akı ilahlaştırarak onu gereğinden fazla önemseyenler onu tağutlaştırmışlardır. Kendilerine İslam'ın bir hükmü beyan edildiği zaman onlar Kur'an ve Sünnet'ten olduğuna bakmadan direkt akıl ölçüsüne vurur, uyarsa alır, uymazsa reddederler. Son zamanlarda özellikle bu tür insanlar oldukça çoğalmıştır. Kendisine Kur'an ve Sünnet'ten yüzlerce ayet veya hadis okunduğu hâlde *’Valla hocam pek kafama yatmadı.’* veya nereden olduğuna bakmadan delillerin çok mantıksız olduğu gibi sözler aklın tağutlaştırılmasıdır. Çünkü bu konumda olan insanların çekişmeli meselelerde ölçüsü vahiy değil aklıdır. O, her sıkıntısında ona başvurur. Tabii ki bu aciz varlık şunun farkında değildir. Aslında kendine tağut yapıp, ilahlaştırdığı bu aklın olgunlaştığı yer yine tağutların tezgâhıdır. O, hayatının en verimli ve olgunlaşma dönemlerini tağutun eğitim kurumlarında ve televizyon karşısında geçirmiştir. Yani ağacın eğilme ve şekil alma dönemi bu tağutların elinde şekillenmiş, onların verdiği suyla büyümüştür. Evet, o, Allah'ın dininin düşmanı olan tağutların tezgâhında yetişen aklıyla Allah'ın dinine hizmet edecek ve din noktasında iyi ile kötüyü bu sakat

aklıyla tespit edecektir(!).

Vahyin karşısında akılı ilk kullanan şeytandı. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ*, Adem'e *aleyhisselam* secde etmesini emretmesi üzerine aklını kullanarak karşı çıkan şeytan, Allah'ın lanetine uğramış, en yücelerdeyken en aşağılara inmiştir.

"Allah buyurdu ki: 'Kınanmış ve alçalmış olarak oradan çık. Onlardan kim sana uyarsa andolsun ki cehennemi sizlerle dolduracağım.' " ¹¹⁸

Şeytan ilahi emre karşı kendince mantık yürütmüş ve daha üstün olduğu gerekçesiyle secdeden imtina etmiştir. Şimdi Kur'an-ı Kerim'den bu akıl yürütmenin nelere mâl olduğunu görelim.

"Allah buyurdu ki: '(Hemen) oradan in! Ne haddine ki orada büyüklenesin. (Hemen) Çık! (Çünkü) Sen alçaklardansın.' " ¹¹⁹

"Allah buyurdu ki: 'Kınanmış ve alçalmış olarak oradan çık. Onlardan kim sana uyarsa andolsun ki cehennemi sizlerle dolduracağım.' " ¹²⁰

"Buyurdu ki: 'Çık oradan! Şüphesiz ki sen kovulmuş/taşlanmış birisin. Din/Kıyamet gününe kadar da lanet senin üzerinedir.' " ¹²¹

Vahye karşı Rabbani menheci terk edip şeytanın menhecine uyanların da aynı akıbetle karşılaşmaları mukadderdir.

"Onlardan kim sana uyarsa andolsun ki cehennemi sizlerle dolduracağım." ¹²²

d. Tağutun Üçüncü Özelliği ve Açıklanması

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ
فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

"İman edenler Allah yolunda savaşırlar kafirlerse tağutun yolunda savaşırlar. (Öyleyse) şeytanın dostlarıyla savaşın. Şüphesiz şeytanın hilesi pek zayıftır." ¹²³

Bu ayette Allah *subhanehu ve teâlâ* iki yoldan ve bu yollarda savaşan iki gruptan bahseder. Birinci ordu Allah'a iman etmiş ve O'nun yolunda savaşan müminler, ikinci orduysa tağutun yolunda savaşan kâfirler... Allah'ın tanımladığı iki ordu vardır, üçüncüsü yoktur. Ya Allah'ın ordusu veya tağutun ordusudur. İşte tağutun bir özelliği de budur. Allah'ın ordularının karşısında kurulan her ordu tağutidir ve askerleri kâfirdir. Bu, Allah'ın kendisinde değişiklik bulunmayan sünnetlerindendir. Bir

tarafıta Allah'ın kullarının oluşturduğu ordular ve onların karşısında genelde refah ve lüksün kullarının oluşturduğu tağutu ordular...

Evet, Müslüman olmak isteyen bir insan bu orduları inkâr etmek zorundadır. İnkâr etmelidir ki imanın ilk şartı olan '*tağutu inkâr*'ı yerine getirebilmiş olsun. Ve bu inkârın ilk şartı da bu orduları tekfir edip, onlardan uzak durmaktır.

Maalesef bazı belamlar bu ordularda bulunmaya cevaz vermiş ve insanları teşvik etmişlerdir. Kendilerine '*Ama hocam ayetin nassıyla bu ordular tağutu ordulardır ve bunların inkâr edilmesi şart değil midir?*' diye sorulunca, verecekleri cevapları da yoktur. Cevapları yok derken Kur'an ve Sünnet'ten bir cevapları yoktur. Yoksa ilahlaştırmış oldukları akıl onlara cevap bulmakta gecikmez. İhanet ve Allah'ın dinine iftira mahiyetindeki cevaplar gelir: '*Peki gitmeyip ne yapacaksın?*' veya '*Asrın fikhını anlamak lazım*'... Aslında nefse de hoş gelen bu cevaplar, hemen kabul edilir ve fetva olarak yayılır gençler arasında. Hatta birinde piyasada tanınmış ve kendisinden din sorulan biriyle bu meseleyi konuşuyordum. Dönüp bana dedi ki: '*Haydi diyelim insanları göndermedik peki nasıl umreye, hacca gidecek bu insanlar?*' Evet, asrın fikhını anlamış bu hocamızın aslında bu fetvası kaydedilip gelecek kuşak fıkıh talebelerine okutulmalıdır! Çünkü 1450 yıllık İslam tarihinde hacca gidebilmek için küfür ameli işlenebilir diye bir fetva asla bulamazlar. Bizim tavsiyemiz, bu fetvanın öğrencilere: '*Tarihte eşi benzeri görülmemiş saçma fetvalar*' başlığı altında okutulmasıdır.

Bir önceki bölümde, tağutu inkâr etmeyen insanların imanını, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* hiçe saydığını ve zan olarak nitelendirdiğini anlatmıştık. Bu bölümde ise Allah'ın yardımıyla Kur'an ve Sünnet'in bu olaya bakış açısını anlatmaya çalışacağız. Tarihin tescilli tağutu Firavun'un ordusunu ele alıp daha sonra bizim şeriatımızdan örnekler vereceğiz.

Firavun tescilli tağuttur:

إِذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

"Firavuna git! O haddi aştı/tağutlaştı." ¹²⁴

O, aynı bizim zamanımızın tağutları gibi insanları mustazaf kılmış, istediğini öldürmüştür. Ezilmiş halktan oluşan ve onun için savaşan ordular kurmuştur.

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضَعِفُ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

"Şüphesiz ki Firavun yeryüzünde üstünlük tasladı, oranın halkını gruplara ayırıp onlardan bir bölümünü mustazaflaştırıyor/güçsüzleştiriyor, erkek çocukları boğazlayıp kadınları diri bırakıyordu. Çünkü o, bozgunculardandı." ¹²⁵

Allah subhanehu ve teâlâ onu ve askerlerini zikrederken ayırım yapmamış, onun ordusunda bulunanlarla onu aynı kefeye koyarak değerlendirmiştir.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ

"Ve onları yeryüzünde güç/iktidar sahibi kılmak (istiyoruz). Firavun'a, Haman'a ve ordularına da kendisinden korktukları şeyi göstermek/yaşatmak (istiyoruz)." ¹²⁶

وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُم إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ

"O ve askerleri yeryüzünde haksız yere büyüklendiler. Ve bize dönmeyeceklerini zannettiler." ¹²⁷

إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ

"Şüphesiz ki Firavun, Haman ve askerleri hatalıydılar." ¹²⁸

Verdiğimiz üç ayet dikkatle incelenirse görülecektir ki: Allah subhanehu ve teâlâ, Firavun ile zorbalıkla emri altına aldığı askerlerini zorbalıkta aynı kefeye koymuştur.

O ve askerleri azapta da ayrılmamışlardır. Dünyada hep beraber helak olmuşlardır.

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَاَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ

"Biz de onu ve askerlerini yakaladık ve suya fırlattık. Bak bakalım nasılmış zalimlerin sonu?" ¹²⁹

O ve askerleri ayırım yapılmaksızın dünya ve ahirette azaba düşer

olmuş, lanetlenmişlerdir:

وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ
الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ

"Onları ateşe davet eden imamlar/önderler kıldık. Kıyamet günü de yardım olunmayacaklardır. Bu dünyada peşlerine bir lanet taktık. (Müminler onları andıkça lanet okur) kıyamet gününde de (yüzlerine bakılmaz, tiksiniyecek hâlde) çirkinleştirilmişlerdir." ¹³⁰

Evet, yukarıda geçen ayetlerde görüldüğü gibi Allah *subhanehu ve teâlâ* Firavun'u ve askerlerini tek kalemde yeryüzünden silmiştir. Hatta azabın ve helâkın her aşamasında askerler de onunla beraberdir. Konu başında Allah'ın yolunun dışında bulunan ordulara Allah'ın tağutu ordular dediğini ve bunu inkâr etmeyen insanların İslam'a girişin şartı olan tağutu inkâr ilkesinde problem yaşadıklarını belirtmiştik. Ve bu ordularda bulunan insanların asla tağutu inkâr edemeyeceklerini de söylemiştik. Burada ise Rasûlullah döneminde yaşanmış bazı örnekler vereceğiz:

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ
فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

"Melekler; nefislerine zulmedenlerin canını aldığında: 'Nerede idiniz/Hangi saftaydınız?' derler. Derler ki: 'Biz yeryüzünde (müşriklerin safında yer almak zorunda olan, çaresiz) mustazaflardık.', 'Allah'ın arzı geniş değil miydi? Hicret etseydiniz ya!' derler. Bunların barınağı cehennemdir. Ne kötü bir yataktır o." ¹³¹

İmam Buhari, Sahih'inin Tefsir bölümünde bu ayetin açıklama sadedinde İbni Abbas'tan *radıyallahu anh* şunları aktarır:

"Müslümanlardan bir grup müşriklerle beraberdiler, onların sayısını çoğaltıyorlardı. Ok bunlara isabet eder veya kafaları vurulur öldürülürlerdi. Bunun üzerine Allah bu ayeti indirdi."

İbni Ebi Hatim, İbni Abbas'tan *radıyallahu anh* şunları aktarır: 'Bunlar Mekke'de Müslüman olmuş ve İslamlarını gizleyen bir gruptu. Müşrikler Bedir savaşında bunları beraberlerinde savaşa çıkardılar ve bazıları bu savaşta öldü.

Müslümanlar: 'Bunlar bizim arkadaşlarımızdı. Zorla savaşa çıkarıldılar ve öldüler' dediler ve onlar için Allah'tan af dilediler. Bunun üzerine bu ayetler indi.'

Ayetin nüzul sebebi olarak başka rivayetler de zikredilmiştir. Fakat genel olan rivayetlerde Mekke'den hicret etmemiş insanlar Bedir'de müşrikler tarafından zorla savaşa çıkarılmışlardır ve kıyamet gününde bunun hesabı kendilerinden sorulunca biz *'zayıf olan'* insanlardık diyeceklerdir. Fakat Allah *subhanehu ve teâlâ* bu özürlerini hiçe saymış ve onların cehennem ehli olduklarını söylemiştir. Burada dikkat edilmesi gereken; bu insanlar fırsat buldukları hâlde hicret etmemiş ve Mekke'de kalmışlardır. Daha sonra da müşrikler onları zorla ordularına katmışlardır. Fakat imkân dâhilindeyken hicret etmediklerinden, kendi elleriyle kazandıkları bu sonun cezasını çekmiş ve özürleri geçerli sayılmamıştır. Bir ayet sonra ise Allah, imkân bulamayan çocuk, kadın ve acizleri istisna tutmuştur.¹³² Bu da gösterir ki asıl suçlular imkân olduğu hâlde hicret etmeyenlerdir.

İmam Buhari *rahimehullah* Sahih'inde Kitabu'l Meğazi'de Bedir kıssasıyla ilgili olaylar arasında şu rivayeti kaydeder:

"Ensardan bazıları Rasûlullah'a dediler ki: 'Ya Rasûlullah izin ver kardeşimizin çocuğu olan Abbas'tan fidye almayalım.' Rasûlullah şöyle buyurdu: 'Vallahi bir dirhem dahi bırakmayacaksınız.' "

Oysa Abbas *radiyallahu anh* zorla savaşa çıkarılmıştı ve İbni İshak'ın kaydettiği rivayette: *"Rasûlullah Abbas'tan fidye isteyince Abbas, Bedir günü şöyle demişti: 'Ya Rasûlullah ben Müslümandım fakat Mekkeliler beni zorla savaşa çıkardılar.', Rasûlullah: 'Söylediğinin doğruluğunu Allah bilir. Eğer doğru söylersen Allah karşılığını verecektir. Fakat sen zahiren bize karşı savaşıyordun.' "*

Dikkat edilirse Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ona müşrik muamelesi yapmış, herkesten fidye aldığı gibi ondan da fidye almıştır. İslam âlimlerinin yanında icmayla sabittir ki; hüküm, insanın zahiri hâline göre verilir.

Son olarak, Allah'ın yanında, O'nun ordusunun dışındaki ordular tağuti ordular olduğu gibi bu orduların sahibi sayılan asrımızın yöneticileri de tağuttur.

e. Tağutun Dördüncü Özelliği ve Açıklanması

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادَ

"Tağuta kulluk etmekten kaçınıp, Allah'a yönelenlere müjde vardır. Kullarımı müjdele." ¹³³

Bu ayetten de anlaşıldığına göre tağut: Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* dışında kendisine ibadet edilen her şeydir. Ve geçen sayfalarda İmam Taberi'nin *rahimehullah* tağutu bu şekilde açıkladığından bahsetmiştik. Aynı zamanda ibadetin Kur'an'da kullanılmasına da birkaç örnek vermiştik. Bu anlamda bugünün tağutları:

Allah'ın dışında kendilerine kanun koyma yetkisi verilen müesseseler, Allah'ın helal ve haramlarında oynama yapmalarına izin verilen yöneticiler ve partiler, fayda ve zararın kendilerinden beklenildiği taş parçaları, sıkıntı anında dua edilen ve kendilerinden medet umulan ölüler, Kur'an ve Sünnet'te ibadet olduğu belirtilen adak, kurban vs. amellerin kendilerine yapıldığı varlıklar, ister canlı, ister cansız, ister taş, ister gök cismi olsun Allah'ın vasıflarının verildiği varlıklardır. ¹³⁴

Tağut kavramını, Kur'an-ı Kerim'den Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* bize idrak ettirdiği kadarıyla açıkladıktan sonra tağutu inkâr meselesiyle ilgili şu noktanın açıklanması faydalı olacaktır.

Tağutu İnkâr Nasıl Olmalıdır?

Bize tağutu inkâr etmemizi emreden Allah *subhanehu ve teâlâ* şüphesiz nasıl inkâr etmemiz gerektiğine dair de yol göstermiştir. Kur'an'da bir Peygamber vardır. Son Peygamber olmasına rağmen Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* dahi ona uymak emredilmiştir.

"Sonra da sana 'Hanif olarak İbrahim'in milletine uy' diye vahyettik." ¹³⁵

Kur'an'da bu emir defalarca tekrarlanmıştır. Hatta Rabbimiz, İbrahim'in *aleyhisselam* dininden, metodundan yüz çevirenler hakkında şöyle buyurur:

"Kendini aşağılayıp alçaltandan başka kim İbrahim'in milletinden yüz çevirir?" ¹³⁶

Sefihlerden ve kendini bilmezlerden başkası onun metodundan yüz çevirmez. O, tek başına bir ümmettir diyor kitabımız. O, olgunluğun Allah *subhanehu ve teâlâ* tarafından kendisine verildiği bir Peygamber'dir. Onun metoduna uymak olgunluğun ta kendisidir.

"Andolsun ki bundan önce İbrahim'e rüşdünü/olgunluk vermiştik. Ve biz onu

biliyorduk." ¹³⁷ ¹³⁸

Kur'an-ı Kerim'de bu Peygamber'in, zamanının tağutlarına karşı nasıl mücadele verdiğini inceleyelim:

Fiilî Mücadelesi

"Büyük put hariç hepsini paramparça etmişti. Belki (neler olduğunu büyük puta) danışılar diye..." ¹³⁹

İbrahim *aleyhisselam* fırsat bulduğu anda putları kırmış, zamanının tağutlarını bu şekilde el ile izale etmiştir. Asıl olan budur. Tağut imkân olursa elle yani savaşarak izale edilmelidir. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur:

"Sizden biri bir münker görürse bunu eliyle değiştirsin, gücü yetmezse diliyle değiştirsin buna da gücü yetmezse kalbiyle buğzetsin. Bu da iman en zayıf hâlidir." ¹⁴⁰

Rasûlullah böylece asıl olanın münkerin elle izale edilmesi olduğunu açıklar. Eğer güç yetirilemezse dil ve kalp devreye girmelidir. Yani tağutları inkârda asıl olan; onlarla cihad ve yeryüzünde fitne, şirk kalmayıp, din, otorite Allah'a verilinceye kadar onlarla savaştır.

Rasûlullah'ın Mekke toplumunda cihada kalkmamasının sebebi imkânsızlıktır. Ama o zayıflık merhalesinin en şiddetli olduğu dönemde dahi müşriklere şöyle sesleniyordu:

"Beni işitiyor musunuz ey Kureyşliler! Ben sizi kesmek üzere gönderildim." ¹⁴¹

Yine başka hadiste:

"Kıyametten önce sadece Allah'a ibadet edilip şirk koşulmasın diye kılıçla gönderildim." ¹⁴² buyurur.

Tağut yeryüzünde sadece Allah'a *subhanehu ve teâlâ* yapılması gereken ibadetlerin kendine yapıldığı varlıklardır. Bunların ortadan kaldırılması ve insanların sadece Allah'a kulluk yapmaları için Rasûlullah kılıçla gönderilmiştir. Onun yoluna tâbi olmakla yükümlü olan ümmeti de tağutlarla mücadelelerinde onları cihad yoluyla yenilgiye uğratıp ortadan kaldırmakla yükümlüdür. Eğer buna imkânları olmazsa bunu kendilerine gündem yapmalı ve ilerledikleri yolda amaçları bu olmalıdır.

Sözlü Mücadelesi

"İbrahim'de ve onunla beraber olanlarda, sizin için gerçekten güzel bir örnek

vardır. Onlar kavimlerine demişlerdi ki: 'Biz sizden ve Allah'ı bırakıp taptıklarınızdan uzağız. Sizi inkâr (tekfir) ediyoruz. Siz bir tek Allah'a inanıncaya kadar sizinle bizim aramızda sürekli bir düşmanlık ve öfke belirmiştir.' " ¹⁴³

Allah *subhanehu ve teâlâ* önce, "İbrahim'de ve onunla beraber olanlarda, sizin için gerçekten güzel bir örnek vardır..." buyurarak dikkatleri çekmiş sonra da onların kavimlerine yaptıkları sözlü mücadeleyi anlatmıştır. Tevhid ehlinin tağut ve ona inanan insanlara karşı takınmaları gereken tavrı bu ayetten yola çıkarak maddeler hâlinde şöyle özetleyebiliriz:

1. Tağuta İbadet Edenlerden Teberri Etme

Bu ayet; tağut, tağutun kurumları ve onun safında yer alan insanlardan uzak durmanın gerektiğine delildir. Dikkat edilirse İbrahim *aleyhisselam* tağuttan önce onun yanında bulunan insanlardan uzak durmaya dikkat çekmiştir. Çünkü insanlar genelde kendi toplumunun insanlarından uzaklaşma hususunda büyük bir tereddüt yaşarlar. Akrabalık, komşuluk bağlarının bulunduğu insanlardan beri olmak zor olduğundan İbrahim *aleyhisselam* ilk bununla başlamıştır. Kur'an-ı Kerim'de bu noktaya şöyle dikkat çekilir:

"Ey iman edenler! Şayet babalarınız ve kardeşleriniz küfrü imana tercih ederse onları dost tutmayın. Sizden kim onları dost edinirse işte bunlar zalimlerin ta kendisidir." ¹⁴⁴

2. Tağuttan Uzak Durma

Bu nokta gerçekten üzerinde durulması gereken bir noktadır. Tevhidle tanışık olan bazı insanlar, Müslümanın tağuta karşı mesuliyetinin sadece onu tekfir etmek olduğunu zannederler. Oysa bu ayette İbrahim *aleyhisselam* ondan uzak durmayı vurgulamıştır. Tağutu sadece tekfir etmek kişinin kopmayan sağlam kulp olan Kelime-i Tevhid'e yapışması için yeterli değildir. Onu tekfir etmekle beraber ondan ve onun kurumlarından uzak durulmalıdır. Kur'an, Müslümanlara tağuta karşı iki sorumluluk yükler:

- Tağutu tekfir etmek
- Ondan uzak durmak

"And olsun ki biz her ümmet arasında 'Allah'a ibadet/kulluk edin ve tağuttan

kaçının' (diye tebliğ etmesi için) Rasûl göndermişsinizdir. Allah içlerinden kimisine hidayet bahşetti, kimisineyse sapıklık hak oldu. Yeryüzünde dolaşın da bakın bakalım yalanlayanların akıbeti nice olmuş!" ¹⁴⁵

Ayet; dinin aslı, olmazsa olmazı olan 'tağutu inkâr etmeyi' peygamberlerin kavimlerine nasıl sunduklarını anlatıyor. Rasûller kavimlerine tağuttan uzak durmayı emretmişlerdir. Bu da ancak tağuttan ve onu ayakta tutan eğitim, diyanet, savunma vb. kurumlardan uzak durmakla gerçekleşebilir. Yoksa Müslümanın yapması gereken sadece tağutu tekfir etmek değildir.

3. Tekfir Etme

Tağutu ve itaat edenlerin tekfir edilmesi ve bunun açıktan söylenmesi gerekir. Bazı maslahat tellalları ve merhamet abidelerinin tekfir meselesi gündeme gelince olaya heva ve heves açısından yaklaşarak kınamaları, muvahhid Müslümanlara etki etmemelidir. Çünkü bu, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* bize uymamızı emrettiği peygamberlerin yoludur. Vahyin gösterdiği yola alternatif olarak sunulan yollar, hangi sebeple olursa olsun heva ve hevestendir. Sahipleri iyi niyet ve merhamet gösterisinde bulunsalar da bu vahiyle yalanlanmış.

"Sonra da seni din konusunda bir şeriat sahibi kıldık. Sen ona uy! Bilmeyenlerin heva heveslerine uyma!" ¹⁴⁶

Tağutların ve onların tâbilerinin tekfir edilmesi ayet ve nasla sabit olmuşsa, bunun karşısındaki her yol, bilmeyenlerin heva ve hevesidir. İbrahim *aleyhisselam* başka ayetlerde de şirk ehline karşı bu tutumu sergilemiştir.

"(Hatırlayın!) Hani İbrahim babası Azer'e demişti ki: 'Putları ilah mı ediniyorsun? Şüphesiz ki ben, seni ve kavmini apaçık bir sapıklık içinde olduğunuzu düşünüyorum.' " ¹⁴⁷

"'Andolsun ki sizler de babalarınız da apaçık bir sapıklık içindesiniz' demişti." ¹⁴⁸

Müşrikler ve tağutların tekfir edilmesi, sapık olduklarının dile getirilmesi peygamberlerin metodudur.¹⁴⁹

Bazıları da 'Tağutların tekfir edilmesi size ne kazandırır?' gibi şeytanın süslemiş olduğu heva ve hevese hoş gelen şüphelerle muvahhidleri kınarlar.

Biz de bunlara cevaben deriz ki:

Yukarıda verdiğimiz ayetlerde, Allah *subhanehu ve teâlâ* müminlerden tağutları tekfir etmelerini, onlardan teberri edip, onlara karşı kin ve düşmanlığın, açıktan dile getirmelerini emretmiş, bunun yapılmasını imanın şartlarından saymıştır. Daha da ötesi razı olduğu ve örnek olarak sunduğu yol, budur. Allah *subhanehu ve teâlâ* bir şeyi emretmişse müminlere sadece bunu uygulamak kalır. Allah'ın emirlerini sorgulamak veya alternatif sunmak 'Teslim olmuş' manasına gelen Müslümanlıkla uyuşmaz.

"Aralarında hükmetmesi için Allah'a ve Rasûlü'ne davet edilen müminlerin sözü 'işittik ve itaat ettik' şekildedir. İşte bunlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridirler." ¹⁵⁰

"Allah ve Rasûlü bir şeye hükmettiğinde mümin erkek ve mümin kadının o işlerinde seçim hakları yoktur. Kim de Allah'a ve Rasûlü'ne isyan ederse muhakkak ki apaçık bir sapıklıkla sapmıştır." ¹⁵¹

O bir şeyi emrediyorsa, örnek olarak sunuyorsa mutlaka dünya ve ahirette bize faydası vardır. Usûl âlimleri ittifakla şu ibareyi kullanır: 'Allah'ın tüm emir ve yasakları mutlaka kulların faydasıdır.'

Ayrıca tağutların hükmünü bilmek gerekir ki; Müslüman ona göre davransın. Mesela, yöneticilerden tağut olanları ele alırsak; kişi bunların 'Müslüman mı?', 'Kâfir mi?' olduğunu bilmelidir ki ona göre davransın. Yönetici Müslümansa ona itaat ve biat etmek farzdır. Eğer küfür ameli işleyen bir yöneticiyse, onunla savaşmak farz olur.

İmam Gazali: 'Yönetilenlerin, yönetenlerin hükmünü bilmesi vaciptir.' der. ¹⁵²

İmam Nevevi *rahimehullah*, Sahih-i Müslim'e yazdığı şerhte Kadı İyaz'dan şu nakli yapar: 'Âlimler icma etti ki kâfir imam olmaz, eğer sonradan küfür meydana gelirse görevden azledilir.'

Allah *subhanehu ve teâlâ* insanları yaratırken iki gruba ayırmış, onlara iman ve küfürle hükmetmiştir:

"Sizi yaratan O'dur. Böyle iken kiminiz kâfir, kiminiz mümindir. Allah yaptıklarınızı görendir." ¹⁵³

Allah yarattığı anda insanları iki gruba ayırmış ve müminleri hidayet üzere olanlar, kâfirleri de dalalet üzere olanlar diye isimlendirmiştir:

"Allah içlerinden kimisine hidayet bahşetti, kimisineyse sapıklık hak oldu. Yeryüzünde dolaşın da bakın bakalım yalanlayanların akıbeti nice olmuş!" ¹⁵⁴

İnsanlardan iyi olanlar ile, pis olanların ayrıştırılması Allah'ın *subhanehu ve*

teâlâ rızasını celbeden bir ameldir. Müminler temiz, kâfirler ise necistir. Öyleyse bu iki grup birbirinden ayrılmalıdır:

"Bu, Allah'ın temizle pis olanı (müminle-kafiri Allah yolunda harcananla; batıl yolunda harcananı) birbirinden ayırması, pis olanı üst üste yığıp cehenneme atması içindir. Bunlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir." ¹⁵⁵

"Öyle ya (Allah'a) teslimiyet gösterenleri, (o) günahkârlar gibi tutar mıyız hiç? Size ne oluyor? Ne biçim hüküm veriyorsunuz." ¹⁵⁶

"Cehennem ehliyle cennet ehli bir olmaz. Cennet ehli, kurtuluşa erişenlerdir." ¹⁵⁷

Dikkat edilirse Allah *subhanehu ve teâlâ* iyi ile kötüyü, mümin ile kâfiri, cennet ehli ile cehennem ehlini ayırmıştır. Ve ayırmayanlara da "Size ne oluyor? Ne biçim hüküm veriyorsunuz" diye itirazda bulunmuştur.

Kur'an-ı Kerim apaçık bir kitaptır. Allah *subhanehu ve teâlâ* kitabının birçok yerinde bu kitabın açıklığını vurgular. Acaba neden? Bu kitabın böyle açık oluşundaki hikmeti yüce Allah şöyle açıklar:

"Suçlu günahkârların yolları apaçık belli olsun diye ayetlerimizi işte böyle tafsilatlandırıyoruz." ¹⁵⁸

Seyyid Kutub *rahimehullah* bu ayetin tefsirinde şu mükemmel cümleleri kaydeder:

'Oldukça ilginç bir şey... Bu, Kur'an metodunun inanç ve inançla hareket etmeye ilişkin stratejisini gözler önüne sermektedir. Kuşkusuz bu metot, sırf salih müminlerin yolunun açıkça belli olması için gerçeğin açıklanıp ortaya konmasını amaçlamaz. Bunun yanı sıra, günahkâr sapıkların yolunun açıkça belli olması için batılın açıklanıp ortaya konmasını da amaçlamaktadır. Çünkü günahkârların yolunun açıkça belli olması, müminlerin yolunun açık seçik belli olması için bir zorunluluktur. Bu kural, yol ayrımını belirleyen bir çizgi konumundadır. Küfrün, kötülüğün ve suçluluğun açığa çıkarılması imanın, hayrın ve iyiliğin netleşmesi için zorunludur. Suçluların yolunun açık seçik belli olması ayetlere ilişkin ilahi açıklamanın hedeflerinden biridir. Çünkü suçluların konumları ve yollarına ilişkin olarak beliren herhangi bir karanlık nokta ve kuşku, müminlerin konumlarına ve yollarına yansır. Çünkü bunlar birbirlerine karşı duran iki sayfa, birbirlerine aykırı iki yoldurlar. Bu yüzden renklerin ve çizgilerin açığa kavuşması kaçınılmazdır.'

'Bundan dolayı, her İslami hareketin müminlerin yolunu ve suçluların yolunu belirlemekle işe koyulması gerekmektedir. Müminlerin yolunu ve suçluların yolunu tanımlamak ve müminlerin ayırıcı özellikleriyle suçluların ayırıcı

özelliklerini belirlemekle başlamalıdır. Ama realiteler dünyasında, teoriler dünyasında değil... Böylece İslam davasının mensupları, yollar birbirine benzemeyecek, müminlerle suçlular arasındaki işaret ve çizgiler birbirine girmeyecek şekilde müminlerin yolu, hareket metodu ve belirtileri ile suçluların yolu, hareket metodu ve belirtileri belirlendikten sonra çevrelerindeki insanlardan hangisinin suçlu müşrik olduğunu bilmiş olurlar.'

'İslam'ın şirk, putperestlik, Allah tanımazlıkta, semavi bir temele dayanmakla beraber beşeri tahrifatların değiştirip bozduğu tahrif olmuş dinle karşılaştığı sıralarda... Evet, İslam'ın bu gruplar ve akımlarla karşılaştığı sıralarda salih müminlerin yolu ile kâfir ve suçlu müşriklerin yolu açık açık gözler önündeydi. Birbirlerine karışmalarına imkân yoktu.'

'Ancak bugün için gerçek İslami hareketlerin karşı karşıya kaldığı sorun, bunlardan hiçbirisi değildir. Sorun, Müslüman sülalelerden gelen milletlerin, Allah'ın dininin egemen olduğu ve onun şeriatının hükmettiği zamanlarda İslam yurdu olan ülkelerin varlığında somutlaşmaktadır. Sonra bu ülkeler ve milletler gerçek İslami hayattan uzaklaştırıp isim olarak ilan ediyorlar. İnanç açısından İslami din olarak benimsediklerini sanmalarına rağmen inanç ve realite olarak İslam'ın prensiplerini inkâr ediyorlar. Çünkü İslam, Allah'tan başka ilah olmadığına şahitlik etmektir. Allah'tan başka ilah bulunmadığına şahitlik ise, yüce Allah'ın tek başına evrenin yaratıcısı olduğuna ve orada dilediği gibi tasarrufta bulunduğuna, kulların ibadet kastı taşıyan davranışlarını ve hayatla ilgili eylemlerini sadece O'na sunacaklarına, kulların yasalarını sadece O'ndan edineceklerine, hayatlarına ilişkin konularda tek başına O'nun hükümlerine boyun eğeceklerine inanmakta somutlaşmaktadır. Kim -bu anlamda- Allah'tan başka ilah bulunmadığına şahitlik etmezse, hiçbir zaman şehadet getirmemiş ve İslam'a girmemiş demektir. Adı, lâkabı ve soyu ne olursa olsun... Hangi bölgede -bu anlamda- Allah'tan başka ilah bulunmadığına şahitlik etme gerçeği gerçekleşmezse, o bölge hiçbir zaman Allah'ın dinini din edinmemiş ve asla İslam'a girmemiş demektir.'

'Bugün yeryüzünde isimleri Müslüman ismi, kendileri de Müslüman bir sülaleden gelen milletler vardır. Yine bir zamanlar İslam yurdu olan birtakım ülkeler vardır. Ancak bu milletler, günümüzde -bu anlamda- Allah'tan başka ilah bulunmadığına şahitlik etmedikleri gibi bu ülkeler de, bu anlamın gereği olarak günümüzde Allah'ın dinini din edinmiyorlar...'

'İşte gerçek İslami hareketlerin bu ülkelerde bu milletlerle karşılaşırken önüne çıkan büyük zorluk budur. Bu hareketlerin karşı karşıya kaldığı en büyük zorluk

bir yandan 'Allah'tan başka ilah yoktur.' ilkesinin ve İslam'ın anlamının etrafını, diğer yandan şirk ve cahiliye anlamlarının etrafını kuşatan belirsizlik, kapalılık ve karışıklıktır.'

'Bu hareketlerin karşı karşıya kaldığı en büyük zorluk salih Müslümanların yolu ile suçlu müşriklerin yolunun açık açık belli olmaması, işaret ve özelliklerin karışması, isim ve sıfatların birbirine girmesi, yolların ayrılış noktasını seçemeyecek kadar bir şaşkınlığın egemen olmasıdır.'

'İslami hareketlerin düşmanları bu gediği çok iyi biliyorlar. Bu yüzden gediğin biraz daha genişlemesi, sorunun laçkalaşması, birbirine girip karmakarışık olması için yoğun çaba sarf etmektedirler. Öyle ki, gerçek sözü açıkça söylemek insanı, alnından ve ayaklarından bağlayan bir töhmete düşürür. 'Müslümanları tekfir ediyorlar' töhmetine... İslam ve küfür konusunda hüküm verme, bu konuda insanların örf ve geleneklerine başvurma sorununa dönüşür, yüce Allah'ın ve Peygamberi'nin -salât ve selam üzerine olsun- sözlerine değil...'

'İşte en büyük zorluk budur. Bu, her nesilden Allah davasının taraftarlarının aşması zorunlu olan bir engeldir.'

'İnsanları Allah'ın yoluna davet edenler, gerçek ve kesin sözü söyleme konusunda uzlaşmaya, yağcılığa yeltenmemelidirler. İçlerinde bir korku ve endişe duymamalıdır. Kınayanın kınamasından ya da 'Bakın, Müslümanları tekfir ediyorlar.' diye bağırarak çığırtañkardan etkilenmemelidirler.' ¹⁵⁹

Seyyid Kutub *rahimehullah* sorunu çok güzel açıklamıştır. Davetin net olması, gerektiğine, insanların tekfirci vb. lakaplarına aldırmamaya dair anlamlı tavsiyelerde bulunmuştur. Allah *subhanehu ve teâlâ* kendisine rahmet etsin. (Allahumme Âmin)

Ayrıca fıkıhla uzaktan yakından ilgisi olan herkes bilir ki; insanın kâfir olması mirasa, namaza, cenazeye, velayete, biate, giyim kuşam ahkâmına ve daha birçok hükme etki eder. Buna rağmen hâlâ 'Tağutları tekfir etmek size ne kazandırır?' diyenlere şaşmamak mümkün değildir. Hele bunların içerisinde ilme intisap eden insanların olması ve Allah'ın bunca açık ve net ayetine karşı böyle lakayt bir tavır takınmaları daha da şaşırtıcıdır. Aslında bunların böyle konuşmasını ve bu tür şüphelerle gençlerin kafasını bulandırmalarını isteyenler de tağutlardır. Bu, İslam'daki cihad ruhunu öldürmek ve muvahhid nesli pasifleştirmek için kurulmuş bir tuzaktır. Tağut, küfre girenlerin tekfir edilmesi vb. cihad ile yakından alakalı olan kavramlara yabancı olan bir neslin, cihad ruhuna sahip olması düşünülemez. Fakat tağutlar ve onların hizmetçileri istemese de

Allah *subhanehu ve teâlâ* nurunu tamamlayacaktır.

Tekrardan Mümtehine suresi 4. ayetteki açıklamaya dönecek olursak.

4. Ebedi Bir Kin ve Düşmanlık

Daha sonra tevhid ehli, bunlara karşı sonsuz kin ve düşmanlık besleyecektir. Ayetin orijinalinde 'beda' kelimesi kullanılmıştır. Yani açığa çıkmak ve belirlemek. Yine ayet kin ve düşmanlığı ayırmıştır. Çünkü kin kalpte olan, düşmanlık ise dışarıdan olan eylemdir. Yani muvahhid olan insan bunlara kalbiyle kin beslemek, buğz etmekle yetinmeyecek aynı zamanda bunlara açıktan düşmanlık da edecektir. Bu kin ve düşmanlığın sebebi dünyalık veya şahsi sorunlar olmayacaktır. Bu eylem sadece iman ve küfür çizgisinde olacaktır. Ta ki, o müşrikler, tek olan Allah'a iman edip O'na şirk koşmayıncaya dek... Mümin Allah'a iman ettiği anda kendini hayata bağlayan tüm bağları koparıp sadece iman ve küfür bağlarına göre hareket edendir. Onun sevgisi iman ilkesi üzerine, kini ve düşmanlığı da küfür ve şirk üzeredir.

2. Şart: Bu Kelimeyi İlim Üzere Söylemek

Kelime-i Tevhid sadece ağızda tekrarlanan boş bir lakırdı olursa sahibine hiçbir fayda sağlamaz. O, ilim ve basiret üzerine söylenilip, şartları yerine getirilirse sahibine fayda verecektir. Allah da *subhanehu ve teâlâ* kullardan bu kelimeyi bu şekilde söylemelerini istemiştir.

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ

"Bil ki, Allah'tan başka ilah yoktur ve günahlarının bağışlanmasını dile." ¹⁶⁰

Ayette Allah, Rasûlullah'tan Kelime-i Tevhid'i ilim üzere söylemesini ve idrak etmesini ister. "Bil ki, Allah'tan başka ilah yoktur" diye ferman buyurur. Bu ayetten anlaşılan şudur: İlim üzere bu kelimeyi söylemek *La ilahe illallah*'ın şartlarından biridir.

Toplum içerisinde din ile hiçbir şekilde bağlantısı olmayan insanlar dahi "Kim *La ilahe illallah* derse cennete girer" hadisini ezbere bilirler. Daha önce de belirttiğimiz gibi bu insanların durumu sadece namazı kılın ayetini alıp, bunun dışında namazla ilgili hiçbir nassa bakmayıp, abdestsiz, avreti örtmeksizin, kibleye yönelmeden kılacakları namazın kabul olacağına inanan kimsenin durumu gibidir. Bir hadis-i şerifte hangi *La ilahe illallah*'ın insanı kurtaracağını Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle açıklar:

مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ

"Kim ölürse ve Allah'tan başka ilah olmadığını bilirse cennete girecektir." ¹⁶¹

İşte Kelime-i Tevhid ilim üzere söylenirse sahibine fayda verir, cehennem azabından kurtarır. Dünya hükmünde de insan manasını bilmediği bir kelimeyi söylerse bu kelimenin şariat nazarında bir önemi yoktur.

Mesela, adamın biri, dilini bilmediği yabancı uyruklu bir bayanla evlense ve çevresindekilerden biri ona 'Seni boşadım' sözünü öğretse ve dese ki: 'Bunu eşine söyle bu güzel bir anlam ifade eder.' O da eşine 'Seni boşadım' diye defalarca söylese, kadın şariat kadısının yanına gelip eşim beni boşadı dese...

Hepimiz biliriz ki kadı onları boşamaz. Çünkü adam ne söylediğinin farkında değildir. Manasını bilmediğinden ne dünyada ne ahirette bu söz

ona bir şey gerektirmez. Kelime-i Tevhid de böyledir. Sahibi ilk söylediğinde Müslüman muamelesi görür. Fakat zaman geçtikçe adamın bu kelimenin ne manaya geldiğini bilmediği anlaşılırsa işte o zaman bu kelime ona fayda vermez. Zaten Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yanında baştan faydasızdır. Çünkü ne manaya geldiğini bilmediği bir kelimeyi nutketmiştir.

Asrımızda tevhid daveti sırasında yaşadığımız en büyük sorunlardan biri de budur. İnsanlar bu kelimeyi söylerken neyi kabul edip neyi reddettiklerini bilmeden söylediklerinden, bu tip insanlarda bu kelimeyle zıtlık ifade eden her türlü ameli görmek mümkündür. Mekke toplumu ise çok farklıydı. Onlar bu kelimeyi söylerken veya reddederken ne ile karşı karşıya olduklarını çok iyi biliyorlardı. Ondan dolayı Müslümanı tam Müslüman, kâfiri de tam kâfirdi. Bugün ise durum çok farklıdır. Çoğu insan bu kelimeyi ya babasından duymuştur ya cuma günü hutbe esnasında hocayla beraber tekrarlamıştır. İnsanın manasını bilmediği bir kelimeyi din olarak benimsemesi tarihte görülen en ilginç vakıalardan biri olsa gerek.

Tevhid ile amel edebilmek için ilmin olması şarttır. İnsanın bilmediği bir şeyle amel etmesi mümkün değildir. Sahabenin ilk yaptığı iş önce imanı öğrenmek daha sonra da onunla amel edilecek şeyleri öğrenmektir. Cündeb ibni Abdullah *radıyallahu anh* şöyle der:

"Biz Rasûlullah ile bir arada olan gençlerdik. Önce imanı (tevhidi) öğrendik sonra Kur'an-ı... Ne zaman ki Kur'anı öğrendik onunla imanımız arttı." ¹⁶²

Kelime-i Şehadet'in içerisindeki *"Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur."* kısmı ilim şartına delalet eder. İnsanın bilmediği şeye şehadet etmesi mümkün değildir. Allah *subhanehu ve teâlâ* ayet-i kerimede şöyle buyurur:

"Allah'ı bırakıp da taptıkları putlar, şefa'at edemezler. Ancak bilerek hakka şahitlik edenler bunun dışındadır." ¹⁶³

Dikkat edilirse bilerek hakka şahitlik edenler istisna kılınmışlardır. Yoksa bilmeden hakka şahitlik etmek kişiye fayda vermez.

İbni Kesir *rahimehullah* bu ayetin tefsirini: *'İlim ve basiret üzere hakka şahitlik edenler'* diye açıklamıştır.

İmam Taberi *rahimehullah* ayetin manasındaki tefsir ehlinin ihtilafını zikrettikten sonra şunları kaydeder: *'Hak şahitlikle şehadet edip Allah'ı birleyenler; vahdaniyeti sadece ona has kılanlar, bunu ilim ve yakın üzere*

yapanlar' der.

Evet, şehadet ediyorum demek insanın bilerek yakinen, şehadet etmesi demektir. Yoksa manasını bilmediği bir tevhide şahitlik etmek kişiyi Allah katında Müslüman yapmaz.

Gördüğü veya yaşadığı bir olaya şahitlik yapması için kadı'nın huzuruna çağırılan bir insan, şahitlik edeceği meseleyi görmemiş veya duymamışsa, konu hakkında bilgisizse şahitliği geçersizdir. Allah'ın uluhiyetine şehadet eden bir insanın da tevhide, uluhiyeti, tevhidin girişi olan tağutu bilmesi gerekir ki Allah *subhanehu ve teâlâ* katında bu şahitliği kabul olsun. Yüce Allah'tan hepimizi şu ayette olduğu gibi onun uluhiyetine şahitlik edenlerden kılmasını niyaz ediyoruz:

"(Senin Peygamberliğine ve kitabı indirenin Allah olduğuna dair şahit istiyorlar ya) De ki: 'Kimin şahitliği en büyüktür?', De ki: 'Allah benimle sizin aranızda şahittir. Sizi ve kime ulaşırsa onu uyarmam için bu Kur'an bana vahyedildi. Yoksa siz Allah'la beraber başkaca ilahların olduğuna mı şahitlik ediyorsunuz?' " ¹⁶⁴

Faide

İlim şartı zikredildiği zaman cehalet meselesi de gündeme gelir. Tevhid noktasında cehalet özür müdür, değil midir?

Bu konuda genel olarak üç görüş vardır:

1. Cehalet mutlak olarak özürdür. Kişi bilmediği şeyden hesaba çekilmez.
2. Tevhidî meselelerde cehalet mazeret değildir. Kişi küfür ameli işliyorsa küfre girer.
3. Tevhidî meselelerde cehalet kimi için özür kimi için değildir. Araştırma ve ulaşma imkânı olan veya kendisine Kur'an ulaşan adam mazur olmaz. Fakat yeni İslam'a girmiş veya İslam'dan uzak beldelerde yaşayanlar için cehalet mazerettir.

Birinci görüşün hiç tutarlı yönü yoktur. Ve genel olarak zikrettikleri deliller konuyla bağlantısızdır. Özellikle Arap dünyasındaki tağutlar bu görüşü benisemekte, bu görüşün savunulduğu yayınları desteklemekte ve yaygınlaştırılması için çaba göstermektedirler.

İkinci ve üçüncü görüşün kendine göre tutarlı delilleri vardır. Bunların delillerini zikretmenin ve tartışmanın yeri burası olmadığından, bu iki görüşü genel olarak temsil eden iki kitap ismi vereceğim. '*Cehalet tevhitte*

mazeret değildir.’ diyenlerin delilleri için ‘İslam Hukukunda Cehalet’ kitabına bakılabilir.¹⁶⁵

‘Cehaleti bazıları için özür görüp, bazıları için görmeyen’ görüş için ‘Cehalet Özrü’ kitabına bakılabilir.¹⁶⁶

Biz kendi toplumumuzu ele alırken farklı bir açıdan da olaya bakabiliriz. Kur'an-ı Kerim'de bir küfür çeşidi vardır. İlgisizlik ve yüz çevirme küfrü... Allah'ın dinine karşı lakayt kalma ve duyarsızlık küfrü... Allah'ın ayetlerini öğrenmemek için kitaptan yüz çevirme ve kaçma küfrü... Bizim toplumumuzun sıkıntısı buradadır. İnsanlar Allah'ın dinine karşı duyarsız ve ilgisizdirler. Kendilerine iman ve küfür meseleleri hatırlatıldığı zaman şiddetle kaçarlar, aldırılmazlar. Din hatırlatılıp, Allah ile, cehennemle korkutulduklarında büyüklenirler. Allah bu tip insanlar hakkında şöyle buyuruyor:

“Böyle iken onlara ne oluyor ki, öğütten yüz çeviriyorlar? Aslandan ürkmüş kaçan yaban eşekleri gibi...”¹⁶⁷

“Kim de zikrimden (göndereceğim kitaplardan) yüz çevirirse şüphesiz ki ona sıkıcı/dar bir hayat vardır ve kıyamet gününde onu kör olacak diriltiriz.”¹⁶⁸

“Allah’ın ayetleri kendisine hatırlatıldığı hâlde yüz çeviren ve elleriyle yapıp ettiklerini unutandan daha zalim kim olabilir? Şüphesiz ki anlamamaları için kalplerine perde germiş kulaklarına da ağırlık koymuşuzdur. Sen onları hidayete çağırırsan bile ebediyen doğru yolu bulamazlar.”¹⁶⁹

“Gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları biz, şüphesiz yerli yerince ve belli bir süre için yarattık. O kâfirler, uyarıldıkları şeylerden yüz çevirmektedirler.”¹⁷⁰

Allah *subhanehu ve teâlâ* uyarıldıkları şeyden yüz çevirenleri, ilgisiz kalanları kâfirler diye isimlendirmiştir. Bugün birçok insan cehaletten ziyade bu ayetlerin kapsamındadır. Duyarsızlık, ilgisizlik ve yüz çevirme küfrü!

3. Şart: Bu Kelimeyi Şek ve Şüpheye Kapılmadan Yakın Üzere Söylemek

Kelime-i Tevhid'in insana fayda sağlaması için, şek ve şüphelerden uzak, yakın ile söylenmesi lazımdır.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

"Müminler ancak Allah'a ve Rasûlü'ne iman eden, ondan sonra asla şüpheye düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla savaşanlardır. İşte doğrular ancak onlardır." ¹⁷¹

Allah subhanehu ve teâlâ ayette fayda verecek olan imanın ve sadıkların imanının, şüphesiz bir iman olduğunu beyan eder. Aynı mana Rasûlullah'ın hadislerinde de vardır. O sallallahu aleyhi ve sellem insanlara fayda verecek ve insanları kurtaracak olan Kelime-i Tevhid'i şöyle açıklar.

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ لَا يَلْقَى اللَّهُ بِهَمًا عَبْدٌ غَيْرَ شَاكٍّ فِيهِمَا
إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ

"Kim Allah'tan başka ilah olmadığına ve benim, O'nun Rasûlü olduğuma şahadet ederse ve bu kelimedede şüphe duymadığı hâlde Allah'a kavuşursa cennete girecektir." ¹⁷²

Yine Ebu Hureyre radıyallahu anh şöyle rivayet eder: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bana şöyle dedi:

"Bu duvarın arkasında La ilahe illallah'ı kalbiyle yakinen söyleyenleri cennetle müjdele." ¹⁷³

Bu ayet ve hadislerden anlaşılan; insanı cennete sokacak olan kuru kuruya söylenen Kelime-i Tevhid değil, şüpheye kapılmadan, insanın yakın derecesinde iman ederek söylediği Kelime-i Tevhid'dir. Ama asrımızın ayet ve hadis hırsızları bu nasları göz ardı ederek insanları sadece kuru kuruya, manasını bilmeden, tağutu inkâr etmeden ve şüphesiz ve yakinen söyleme şartını zikretmeden bu kelimeden bahsederler. Oysa verdiğimiz ayet ve hadisler açıkça göstermiştir ki Allah'ın ve Rasûlü'nün insanın cennete girmesine sebep olacağını söyledikleri kelime, bizim halkımızın tamamen cahil olduğu ve tanışık

olmadığı bir kelimedir.

Bir zamanlar Anadolu Lisesi öğrencisi bir gençle aramızda şöyle bir konuşma geçmişti:

'Hocam benim arkadaşlarım ahiretin olmadığını iddia ediyorlar. Ramazan ayında namaza başlayıp oruç tuttuğum için de benimle alay ediyorlar. Ben de cevaben onlara diyorum ki: Eğer ahiret varsa ve tekrar diriltilirsek ben senenin bir ayında yaptığım bu az amellerden zarar etmem, Allah bana bunların karşılığını verecektir. Yok, ahiret olmasa da birşey olmaz. Çünkü bu kadar basit amellerle zarar etmem. İki türlü de kârlı olan benim.'

Tağutun okullarında beslenen bu zihniyet kendince ahireti garantilemiştir. Eğer dirilme olsa Allah *subhanehu ve teâlâ* ona amellerinin karşılığını verecek, olmasa da senenin bir ayında yaptığı spor ve sıhhate faydası tıbben kanıtlanmış oruç ona zarar vermeyecektir. Ve bu şek ve şüphesiyle arkadaş Müslümandır(!).

"Onların çoğu yalnızca zanna uyar. Şüphesiz ki zan hakkın (verdiği yakın ve mutmainlikten insana) hiçbir şey sağlamaz. Şüphesiz ki Allah onların yaptıklarını bilir." ¹⁷⁴

"Allah'a yalan uydurarak iftira edenden daha zalim kim olabilir? Bunlar Rabblerine arz olunurlar. Şahitler 'Bunlar Allah'a karşı yalan söyleyenlerdendir' derler. Dikkat edin! Allah'ın laneti zalimlerin üzerinedir.' derler." ¹⁷⁵

4. Şart: Bu Kelimeyi Dil ile İkrar Etmek

Buhari ve Müslim'de geçen hadiste Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur:

"İnsanlar 'La ilahe illallah, Muhammedun Rasûlullah' diyene kadar onlarla savaşmakla emrolundum."

İmam Nevevi *rahimehullah*, Sahih-i Müslim'e yazdığı şerhte: 'Kelime-i Tevhid'i ikrar (dil ile söylemek) imanın şartıdır.' der.

İbni Teymiyye *rahimehullah*: 'O: 'Kelime-i Şهادeti söyleme imkânı olduğu hâlde söylemeyen kişi Müslümanların ittifakıyla kâfirdir.' der.' ¹⁷⁶

Dikkat edilirse Kelime-i Tevhid ile alakalı tüm hadislerde genelde 'Kim derse' veya 'Kim söylerse' gibi dil ile söylemeye işaret vardır. Tabii ki bu, söyleme imkânı olan insanlar için geçerlidir. Dilsiz olanlar bu şartın kapsamında değildir.

Kelime-i Tevhid'i söylemek, ağızla ikrar etmek kişiye başlangıç olarak zahiren Müslüman hükmü verir. Tabii ki bu başlangıç için geçerlidir. Eğer Kelime-i Tevhid'i nutkettikten sonra kişiden herhangi küfür veya şirk fiili sadır olursa veya üzerinde olduğu şirk fiillerine devam ettiği anlaşılırsa dinden çıkmış olur.

Sahiheyn'de geçen Usume bin Zeyd *radıyallahu anh* hadisinde: Usume, Kelime-i Tevhid'i nutkeden adamı ölüm korkusuyla söylediğini düşünerek öldürmüş, Peygamberimiz ise "Yoksa Kelime-i Tevhid'i söyledikten sonra onu öldürdün mü?" buyurarak itiraz etmiştir. Bu da Kelime-i Tevhid'i nutkeden adama başlangıç olarak yani küfür ameli işlemediği müddetçe İslam muamelesi yapılacağına delildir.

İmam Kurtubi *rahimehullah* tefsirinde İbni Münzir'den şu nakli yapar: 'Kendisinden ilim alınan ehli ilmin hepsi şu noktada icma etmişlerdir: Kâfir, Allah'ın ilah olduğuna, Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* O'nun kulu ve Rasûlü olduğuna, onun getirdiklerinin hak olduğuna şهادet eder, İslam dinine muhalif tüm dinlerden de beri olursa (buluş ve akıllı olmak kaydıyla) o zaman Müslümandır. Eğer bundan sonra döner ve küfür izhar ederse mürted olur ve mürtede yapılması gereken ona yapılır.' ¹⁷⁷

Hafız İbni Hacer *rahimehullah*, İman Kitabı'nı şerh ederken imanın tarifini yaptıktan sonra şöyle der: 'Kelime-i Tevhid'i dünyada nutkedene İslam hükümleri icra edilir.' ¹⁷⁸

Yalnız âlimlerden yapılan bu nakiller kişinin şirk ameli işlememesi ve şirkten beri olması kaydıyladır. İbni Münzir'den yapılan nakilde bu iki şarta işaret etmiştik. Tevbe suresinde müşrikleri öldürme emrinden sonra Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurur:

"Haram aylar; müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün. Onları yakalayın, onları kuşatın ve her gözetleme yerine onlar için oturup (onları gözetleyin). Şayet (şirkten) tevbe eder, namazı dosdoğru kılar ve zekatı verirlerse yollarını açın/onları serbest bırakın. Şüphesiz Allah El-Ğafur ve Er-Rahim olandır." ¹⁷⁹

Bu ayeti kerimede geçen "Eğer tevbe ederlerse" ibaresini müfessirler şöyle açıklarlar: 'Üzerinde bulundukları şirkten tevbe ederlerse' ¹⁸⁰. Yani kişiye dil ikrarıyla beraber uygulanan İslam hükmünün devam edebilmesi için kişi, üzerinde bulunduğu şirkten tevbe edip uzaklaşmalıdır. Aynı zamanda şirk ameli işlememelidir.

"Bu, Allah'ın hidayetidir. Onunla dilediği kullarını hidayete erdirir. Şayet onlar şirk koşmuş olsaydı muhakkak yaptıkları her şey boşa giderdi." ¹⁸¹

Aynı tehdit Rasûlullah'a da *sallallahu aleyhi ve sellem* yapılmıştır. Şirk koşan insanın amelleri boşa gidecektir. Aslında rasûllerin şirk koşmayacağını hepimiz biliriz. Buradaki gaye -Allahu âlem- onlara tâbi olan bizlerin korkutulmasıdır. Eğer Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* nebilerine dahi şirk konusunda toleransı yoksa, bizlerin hali nice olacaktır?

5. Şart: Bu Kelimeyi İhlas ve Doğruluk Üzere Söylemek

Yani bu kelimeyi söyleyen şahıs, sadece Allah'ın rızasını gözeterek, gösteriş ve dünyevi sebeplerden uzak, doğruluk vasfıyla bu kelimeyi söyleyecektir.

İhlas

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

"Hâlbuki onlar ancak, dini yalnız O'na has kılarak ibadet etmekle emrolunmuşlardı." ¹⁸²

Başka bir ayette:

"Şüphesiz ki münafiklar ateşin en alt tabakasındadırlar. Sen onlar için bir yardımcı da bulamazsın. Tövbe edenler, (hatalarını) düzeltenler, Allah'a tutunanlar ve dinlerini (içine şirk ve riya karıştırmadan) Allah'a halis kılanlar; bunlar (ateşte münafiklarla değil, cennette) müminlerle beraberdirler. Ve Allah ileride müminlere büyük bir ecir verecektir." ¹⁸³

Hadis-i şerifte:

أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ أَوْ
نَفْسِهِ

"Kıyamet gününde benim şefaetimle en çok mutlu olacak olan Kelime-i Tevhid'i kalbinden veya nefsinden ihlasla söyleyendir." ¹⁸⁴

Doğruluk

"İnsanlardan öylesi vardır ki; Allah'a ve ahiret gününe iman ettik derler. (Hakikatte) iman etmiş değildirler. Allah'ı ve iman edenleri aldattıklarını sanırlar. (Hakikatte) sadece kendilerini aldatmaktadırlar. Farkında da değildirler." ¹⁸⁵

Yine insanı kurtaracak olan Kelime-i Tevhid'den bahsederken Rasûlullah bazı rivayetlerde kalpten sıdk ile söylenen kelimenin insanı kurtaracağını söylemiştir.

Bu rivayetlerden anlaşılan: İnsanı kurtaracak olan Kelime-i Tevhid'in yalan ve gösteriş olmadan, dünyevi amaçlardan uzak, sadece Allah'ın

rızasını elde etmek için söylenen kelime olduğudur. İhlas ve sadakat, kalbî ameller olduğundan bunları anlamak zordur. Fakat insanın bu kelimeyi söyledikten sonra sergileyeceği tutum ve davranışlar bunu gösterecektir. Mesela, asrımızın kâfir ve azgın yöneticileri bu kelimeyi nutkederler. Onların bu kelimeyi sadece insanları aldatmak, onlara Müslüman görünmek için söyleyip, ihlas ve sadakatten uzak olduklarının kanıtı; bu kelimenin taraftarları olan, bu kelimenin manasını Allah ve Rasûlü'nün istediği şekilde açıklamak isteyen Müslümanlara karşı takındıkları tavidir. Eğer bu azgınlara amaçları gerçekten Allah'ın rızasını kazanmak olsaydı tevhid ehline ve bu kelimenin anlaşılmasına engel olmazlardı. Bu kelimeyi sadakatile söyleyip, ihlasla bağlanan; bu kelimenin gereklerini yerine getirmeli, onun öngördüğü hükümlerle hükmetmelidir. Oysa bu tağutlar, bu kelimenin anayasası olan Kur'an'a tamamen zıt olan kanunları tercih edip yürürlükte tutarlar.

"Hayır! Senin Rabbine and olsun ki; aralarında çıkan anlaşmazlıklarda seni hakem tayin edip sana içlerinde hiçbir sıkıntı duymadan; (vereceğin hükme) tam bir teslimiyetle teslim olmadan iman etmiş olmazlar." ¹⁸⁶

"Sana indirilene (Kur'an) ve senden önce indirilen (kitaplara) iman ettiğini zannedenleri görmedin mi? İnkâr etmekle emrolundukları hâlde tağuta muhakeme olmak istiyorlar. Şeytan onları (hakka geri dönüşü zor) uzak bir saptırmayla saptırmak ister." ¹⁸⁷

6. Şart: Bu Kelimenin Ehlini Sevip, Düşmanlarına Buğzetmek

Bu sevginin başında Allah'ı sevmek gelir. O'nun sevgisi tevhidin aslıdır. İman edenler O'nu her şeyden çok severler.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَنْدَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ
حُبًّا لِلَّهِ

"(Tüm bu gerçekleri bilmelerine rağmen) insanlardan öylesi vardır ki Allah'ın dışında birtakım varlıkları Allah'a denk/ortaklar edinir de onları Allah'ı sever gibi sever. İman edenlerin Allah'a olan sevgisi çok daha kuvvetlidir" 188

İman edenler tevhidlerinin gereği Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* her şeyden çok severler. Ubudiyetin aslı ve gereği budur. Müşrikler ise Allah ile birlikte başka varlıkları sevgide eşit gördükleri için cehennemde çekişirler.

"Orada birbirleriyle tartışarak diyecekler ki: 'Allah'a yemin olsun ki bizler apaçık bir sapıklık içindeydik. Çünkü sizi âlemlerin Rabbi olan Allah'a denk tutmuş O'nu sever gibi sizi sevmiş, O'ndan korkar gibi sizden korkmuş, O'na yönelir gibi size tevbe vermiş, O'ndan medet umar gibi sizin hizmetinize sığınmıştık' " 189

İbni Kayyım *rahimehullah* bu ayeti açıklarken şöyle der: 'Malumdur ki onlar, Allah ile diğer varlıkları yaratma ve rızık vermede eşit görmemişlerdi. Onların eşit görmesi sevgideydi. Diğer varlıkları Allah'ı sever gibi sevmişlerdi.'

Daha sonra Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* sevgisi gelir. Onun sevgisi Allah'a olan imanın gereği ve Kelime-i Tevhid'in ikinci kısmı olan "Muhammed Allah'ın elçisidir." buyruğunun gereğidir.

"De ki: 'Şayet babalarınız, çocuklarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, elinize geçen mallar, zarara uğramasından korktuğunuz ticaret ve hoşunuza giden evler; size Allah'tan, Rasûlü'nden ve Allah yolunda cihattan daha sevimli olursa Allah'ın emri gelinceye kadar bekleyin. Allah kafirler topluluğunu hidayet etmez.' " 190

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bir hadiste şöyle buyurur:

"Nefsım elinde olan Allah'a kasem ederim ki, hiç biriniz ben ona babasından, evladından ve tüm insanlardan daha sevimli olmadıkça iman etmiş olmaz." 191

Evet, Allah ve Rasûlü'nün sevgisi imanın esasıdır. Allah'ı *subhanehu ve teâlâ*

sevmek, O'nu seviyorum, demekle elde edilmez. Allah, O'nu sevdiğini iddia eden insanlardan amelî olarak ispat istemiştir.

"De ki: 'Eğer Allah'ı seviyorsanız bana tâbi olun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah El-Ğafur ve Er-Rahim olandır.' " ¹⁹²

Allah'ı sevdiğini iddia eden her insanın amelî olarak Rasûlullah'a itaat etmesi şarttır. Bu şart, Allah'ın belirlediği ve kimsenin kaçamak yapma lüksü olmayan bir şarttır. Günümüzde iman ettiğini, Allah'ı sevdiğini iddia edip de Rasûlullah'ın sünnetine karşı duyarsız kalanlar bu ayetin nassıyla yalanlanmışlardır.

Bu kelimenin ehli olan müminleri sevmek, onlara iman bağıyla bağlanmak da bu şarta dâhildir. Kendi için istediğini kardeşi için isteyecek, onun derdiyle dertlenecek, her halükârda onun yardımına koşacak, Müslüman kardeşini; annesi, babası da olsa müşriklere tercih edecektir.

"Hiç biriniz, kendiniz için arzu ettiğinizi kardeşiniz için de arzu etmedikçe iman etmiş olmaz." ¹⁹³

"Sizin dostunuz ancak Allah, Rasûlü, namazı kılıp zekâtı veren ve rükû eden mümin kimselerdir. Kim de Allah'ı, Rasûlü'nü ve müminleri dost edinirse; şüphesiz ki Allah'ın taraftarları kesinlikle üstün gelecek olanlardır." ¹⁹⁴

"Yoksa siz aranızdan cihad edenleri ve Allah, Rasûlü ve müminler dışında sırdaş edinmeyenleri açığa çıkarmadan cennete gireceğinizi mi sandınız? Allah yaptıklarınızdan haberdardır." ¹⁹⁵

Bu kelimeyi ve ehlini sevmek, bu kelimenin düşmanı olan tağutlara, müşriklere ve ehli kitap olan Hristiyan ve Yahudilere buğz etmeyi, onları dost tutmamayı gerektirir. Onları dost edinip sevdiği hâlde hâlâ iman ettiklerini zanneden ve gözyaşları akıtarak din tüccarlığı yapan Fethullah Gülen ve benzeri belamlara Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle cevap verir:

"Müminler, müminleri bırakıp da kafirleri dost edinmesinler. Kim de böyle yaparsa onunla Allah arasında (İslam ve iman adına) hiçbir bağ kalmamıştır." ¹⁹⁶

"Ey iman edenler! Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostudurlar. Sizden her kim onları dost edinirse; muhakkak ki o da onlardandır. Şüphesiz ki Allah zalimler topluluğunu hidayet etmez." ¹⁹⁷

Biz, Rabbimizin ayetine yakinen iman etmişiz ki; onları dost edinen din tüccarları onlardandır. Onlar eğer iman etmiş olsalardı, Allah'ın dost

edinmeyin dediği toplulukları dost edinmezlerdi.

"Şayet Allah'a, Nebi'ye ve ona indirilene inanmış olsalardı onları dost edinmezlerdi. Fakat onların çoğu fasıklardır." ¹⁹⁸

İmanla, kâfirlerin sevgisi kalpte bir arada bulunamaz. Bu ikisinin bir arada toplanması mümkün değildir. Kalbe iman girdi mi kâfirlerin sevgisi gider, kalbe kâfirlerin sevgisi girdi mi iman çıkıp gider.

"Allah'a ve ahiret gününe inanan bir toplumun (babaları, oğulları, kardeşleri yahut akrabaları da olsa) Allah'a ve Rasûlü'ne düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsın." ¹⁹⁹

7. Şart: Bu Kelimenin Gerekleriyle Amel Etmek

İslam dini söylemden ziyade pratiğe önem veren bir dindir. Kur'an-ı Kerim baştan sona incelenecek olursa görülecektir ki: Allah *subhanehu ve teâlâ* imanı zikrettiği, müminlere seslendiği ayetlerde imanla beraber ameli de zikretmiştir. İtikad esaslarında vahyi esas alan ehli sünnet, amelin imandan olduğunu vurgulamıştır. Kur'an, iman ettiğini iddia edip, amelden yüz çevirenleri münafıklar olarak vafetmiş ve imanlarını yalanlamıştır.

Kur'an-ı Kerim'de iman lafzı her zaman fiil kalıbıyla kullanılmıştır. Fiil: İş, oluş, eylem bildiren kelimelerdir. Söylemde kabul edilen Kelime-i Tevhid pratik olarak eyleme dönüşürse sahibine fayda verecektir. Yoksa Kur'an nassıyla yalanlanmış olacaktır.

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

"(Bazı insanlar)'Allah'a, Rasûlü'ne iman ettik ve itaat ettik' derler. Sonra onlardan bir grup (bu sözlerinden) ardından yüz çevirir. Bunlar müminler değildir." ²⁰⁰

Dikkat edilirse Allah "İman ve itaat ettik" dedikten sonra itaatten yüz çevirenlerin imanını yalanlamıştır. Genel olarak Kur'an'da imanın kabul edilmemesi, 'yalanlama' fiiliyle ifade edilir. İtaatten yüz çevirme ise 'yüz çevirme' ile ifade edilir. Bu ayette Allah iman ve itaatten sonra sadece yüz çevirmeyi zikretmiştir. Bu da ayette imanları yalanlanan insanların itaatten yüz çevirdiklerinin göstergesidir. Ayet-i kerimede Allah *subhanehu ve teâlâ*:

"O doğrulamadı ve namazı kılmadı. Lakin yalanlayıp, yüz çevirdi." ²⁰¹ buyurmaktadır.

Ayet doğrulamamanın karşılığında yalanlamayı zikrederken, namaz kılmamanın karşılığında ise yüz çevirmeyi zikretmiştir. Bu, yukarıda bahsettiğimiz ayetin açıklanmasına delildir. Nur suresinde iman yalanlanan insanlar imandan değil, itaatten yüz çevirdiklerinden dolayı imanları yalanlanmıştır.

"De ki: 'Allah'a ve Rasûlü'ne itaat edin. Şayet yüz çevirerseniz Allah kâfirleri sevmes.' " ²⁰²

Bu ayette de Allah *subhanehu ve teâlâ* itaati emrettikten sonra ondan yüz çevirenleri kâfirler diye isimlendirmiştir.

Buhari *rahimehullah* Sahih'inde İman bâbında Rasûlullah'a gelen bir heyete şöyle dediğini kaydeder:

"Size imanı emrediyorum. İmanın ne demek olduğunu bilir misiniz? İman: Allah'tan başka ilah olmadığına, Muhammedin, Allah'ın Rasûlü olduğuna şehadet, namazı kılmak, zekâtı eda etmek, Ramazan orucunu tutmak ve ganimetin beşte birini vermektir."

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* insanlara imanı öğretirken, imanı amelle açıklamıştır. Bu da gösterir ki, iman Kelime-i Tevhid'in sadece dil ile söylenmesi değil bunun İslam'ın zahiri olan amellerle de desteklenmesidir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* insanın yaratılışının sebepsiz olmadığını, bilakis Allah'a kulluk etmek olduğunu bildirir. İbadet, insanın Allah'ın sevip razı olduğu fiilleri yapmasıdır. İnsanın yaratılış gayesi dahi eylem ve amel ifade eder. Ayet-i kerime de yüce Allah şöyle buyurur:

"Yoksa insan başıboş bırakılacağını mı zannediyor?" ²⁰³

Bu ayetin tefsirinde İmam Şafi ve Mücahid: *'Emredilip, nehyedilmeden bırakılacağını mı zannediyor.'* ²⁰⁴ demişlerdir. İnsan sadece bir kelimeyi söyleyip bununla başıboş kalmayacak, bir takım emir ve yasaklarla imtihan edilecektir. İman ettiğini iddia eden insan bu imanın gerekleriyle amel edecek ve imanını ispatlayacaktır.

Evet, Kelime-i Tevhid'in gereği olan ameller yerine getirilirse o zaman Kelime-i Tevhid insana fayda sağlar. İmam Buhari ve Müslim'in Sahihlerinde kaydettikleri şu hadis de bu söylediğimiz şarta delildir:

"Ben, insanlar Kelime-i Şehadet'i söyleyip, namazı kılp, zekâtı verinceye kadar onlarla savaşmakla emrolundum."

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* insanların Kelime-i Şehadet'i söylemeleriyle yetinmemiş, kılıcın tepelerinden inmesi için namaz ve zekât gibi amellerin de varlığını şart koştur.

8. Şart: Son Nefesi Verirken Bu Kelime Üzere Olmak

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ

"Ey iman edenler! Allah'tan hakkıyla korkup sakının! Ve sadece Müslimler/teslim olanlar olarak can verin." ²⁰⁵

Kişinin Kelime-i Tevhid'den faydalanabilmesi için bu kelime üzere ölmesi şarttır. Eğer ölmeden bu kelimeyi bozan bir unsur işler veya son anında bu kelimedenden dönerse kendisine fayda sağlamayacaktır.

"Sizden her kim dininden döner ve kafir olarak can verirse yaptığı tüm ameller dünyada da ahirette de boşa gider. Bunlar, ateşin ehlidir ve orada ebedi kalacaklardır." ²⁰⁶

İmam Müslim rahimehullah Ebu Zer'den radiyallahu anh şu hadisi kaydeder:

"Hiçbir kul yoktur ki Kelime-i Tevhid'i söyler ve sonra ölürse (bu kelime üzerine) mutlaka cennete girecektir."

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem kişinin bu kelimedenden faydalanıp cennete girmesini, son anında bu kelime üzere ölmeye bağlamıştır...

Bu saymış olduğumuz şartlar ehli ilmin Kur'an ve Sünnet ışığında tespit ettikleri bazı şartlardır. Bunların dışında pek çok şart sayılabilir. Fakat çoğu ya bu şartların benzeri veya bu başlıklar altına girecek şartlardan ibarettir. Bu şartları ve delillerini zikrettikten sonra şöyle diyebiliriz:

Kelime-i Tevhid'in insana fayda verebilmesi için sadece dil ile ikrar etmek yetmez. İnsanı cennete sokacak, fayda verecek olan Kelime-i Tevhid; sayılan şartları kendinde barındıran ve bu şartların zıttı olan veya bu şartları bozacak mahiyette olan fiil, söz ve itikatlardan uzak durulduğu takdirde gerçekleşir.

"Namaza devam eden için namaz kıyamet gününde hem nurdur hem de kurtuluştur." gibi hadisleri ele alıp, tüm şartlarından uzak ve bozan unsurlarla beraber kılınan bir namazın insana fayda vereceğini söylemek nasıl akıllı bir insanın yapacağı bir iş değilse *"Kelime-i Tevhid'i söyleyen cennete girer."* hadisini alıp, şartları ve bozan unsurları zikredilmeden kişi cennete girebilir demek de en az o kadar akılsızlıktır.

Kişi Kelime-i Tevhid'i dil ile söyler, tağutları inkâr eder, bu kelimeye sadakat ve ihlasla yapışır, bu kelimenin ehlini sevip düşmanlarına buğzederek, gerekleriyle amel edip, son anında bu kelime üzerine ölürse

işte o zaman cennete girer.

Yoksa bu şartları gözardı ederek sadece dil ile söylemenin insanı kurtaracağını söylemek, namazı abdestsiz, kibleye dönmeden ve avret yerlerini kapatmadan kılan insanın namazının, fayda vereceğini söylemek gibi olur...

"Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun."
duası ile...

---

1. 3/Al-i İmran, 102

2. 4/Nisa, 1

3. 33/Ahzab, 70-71

4. 11/Hud, 88

5. 21/Enbiya, 25

6. 16/Nahl, 36

7. 7/Araf, 59

8. 7/Araf, 65

9. 7/Araf, 73

10. 7/Araf, 85

11. 6/Enam, 90

12. 24/Nur, 63

13. İsmi geçen tefsirlerden Nur suresi 63. ayetin tefsirine bakılabilir. Aynı şekilde İmam Ahmed'den, Rasûl'e muhalefet edenlere isabet edecek olan fitnenin şirk olduğuna dair rivayetler vardır.

14. 16/Nahl, 25

15. 5/Maide, 67

16. 18/Kehf, 110

17. 2/Bakara, 112

18. Buhari, Kitabu'l Cenaiz, 1324; Müslim, Kitabu'l Mesacid, 531.

19. 51/Zariyat, 56

20. 2/Bakara, 163

21. 19/Meryem, 81-82

22. Yine Araf suresi 128. ayetin tefsirine bakınız. İlah, kendisine ibadet edilendir.

23. İbadet meselesini kitabın ilerleyen sayfalarında açıklayacağımızdan, meseleyi burada uzun tutmadık.

24. 7/Araf, 113-114

25. 7/Araf, 120-122

26. 7/Araf, 123-124

27. 7/Araf, 125-126

28. 20/Taha, 72

29. Kıssayı İmam Müslim Sahih'inde Suheyb'ten rivayet eder. Ayrıca kıssayı, tefsir kitaplarında Buruc suresinin tefsirinde bulabilirsiniz.

30. Tabi burada bazı istisnaların olduğunu belirtmek üzerimize borçtur. Ümmetin namusunu savunan ve dünyanın dört bir yanında İslami cihadı yürütenler de unutulmamalıdır. Taifetu'l Mansura olma, kurtulan fırka olma vasfını hak edenler bu güzide mücahidlerdir.

31. 16/Nahl, 2

32. 21/Enbiya, 25
33. 2/Bakara, 256
34. Sait bin Cübeyr ve Dehhak 'Sapasağlam kulp'un Kelime-i Tevhid olduğunu söylerler.
35. 48/Fetih, 26
36. Taberi, Tirmizi, İmam Ahmed bu tefsiri Ubey bin Ka'b'dan rivayet ederler.
37. 14/İbrahim, 27
38. Buhari, Tefsir kitabında İbrahim suresi tefsirinde Bera bin Azib'ten 'Sabitleştirici sözün' Kelime-i Tevhid olduğunu rivayet eder.
39. 14/İbrahim, 24
40. İbni Kesir, İbni Abbas'tan rivayet eder.
41. Müslim, Kitabu's Salât, 382.
42. Buhari, Müslim
43. İmam Ahmed, Müsned, (2/225). Bu manada Musa *aleyhisselam* Allah'tan dua ve zikir için bir kelime istediği ve kendisine bu kelimenin zikredildiğine dair buna benzer bir rivayet vardır. Heysemi senedinde zayıflık olduğunu söyler.
44. Tirmizi, 2639; İbni Mace, 4300.
45. Müslim, Kitabu'l İman, Bab Emru bi Kıtalin Nas.
46. Müslim, Kitabu'l İman, 152.
47. 2/Bakara, 163
48. 19/Meryem, 81-82
49. 21/Enbiya, 25
50. 16/Nahl, 36
51. 7/Araf, 59
52. 7/Araf, 65
53. Bu bölüm, Mevdudi'nin 'Kur'an'a Göre Dört Terim' kitabından alınmıştır.
54. 9/Tevbe, 31
55. Kıssayı İbni Kesir ve Taberi Tevbe suresi 31. ayetin tefsirinde nakletmişlerdir. Ayrıca Tirmizi, Tevbe suresi tefsirinde 3095 no'lu hadiste zikretmiştir.
56. 16/Nahl, 44
57. 12/Yusuf, 40
58. 42/Şura, 21
59. Bu konuda daha geniş bilgi almak için 'Oy Kullanmanın Hükümü' adlı risalemize bakılabilir. Bu risale internet ortamında yayınlanmıştır.
60. 40/Mümin, 60
61. Tirmizi, 3247; Ebu Davud, 1479 (Tirmizi Tefsirde, Ebu Davud ise Salât kitabında rivayet eder.).
62. 13/Rad, 14
63. 7/Araf, 37
64. Tefsirlerde âlimler buradaki zulmü şirk olarak açıklar. Taberi tefsirine bakınız.
65. 10/Yunus, 106-107
66. 35/Fatır, 14
67. 36/Yasin, 60-61
68. 2/Bakara, 34
69. 20/Taha, 121
70. 29/Ankebut, 61-63
71. 10/Yunus, 31
72. 39/Zümer, 3
73. Bu konuda Buhari, Tefsir kitabı Nuh suresi 23. ayetin tefsirine bakınız. İşaret ettiğimiz konuyu

İbni Abbas rivayet etmiştir.

74. 2/Bakara, 80-81

75. Vehbe Zuhayli, Usulu'l Fıkhu'l İslamî 1/104, Abdülkerim Zeydan Veciz 58.

76. 2/Bakara, 256

77. İbni Kesir, Bakara suresi 256. ayetinin tefsirine bakınız. İmam Kurtubi'den de bu ayetin tefsirine bakılabilir.

78. Müslim, Kitabu'l İman, 129.

79. Müslim, Kitabu'l İman, 112.

80. İlamu'l Muvakki'in, 1/65.

81. 2/Bakara, 257

82. 7/Araf, 12-18

83. 15/Hicr, 32-40

84. 20/Taha, 123-124

85. 12/Yusuf, 40

86. 7/Araf, 54

87. 28/Kasas, 38

88. Özetle

89. Tevbe suresi 31. ayete ve tefsirine bakınız.

90. 2/Bakara, 105

91. 4/Nisa, 140

92. Şu günlerde imamlar fazla mesai yaptıkları için devletten ek ücret talebinde bulunuyorlar. Ek iş olarak para istedikleri de, mesai saatlerinin dışında kırdırılmış oldukları sabah, akşam ve yatsı namazlarıdır. Buralar cami olmaktan çıkmış resmî devlet dairesi hâline gelmiştir. Bir Müslümanın bu kurumda namaz kılması ile gaz, su ve elektrik işlerinin yapıldığı dairelerde namaz kılması arasında hiçbir fark yoktur.

93. 45/Casiye, 23

94. 45/Casiye, 18

95. Fi Zilali'l Kur'an'dan özetle.

96. 4/Nisa, 51

97. 3/Al-i İmran, 104

98. 3/Al-i İmran, 110

99. 8/Enfal, 60

100. Bu ayet-i kerimede şu iki hususa dikkat etmek gerekir:

a. Bazıları ayette geçen *"kuvvet hazırlayın"* emrini yanlış anlar ve şirk içerikli metotlarına kullanırlar. Tağutla ve tağuti kurumlarla iç içe yaşayarak; Allah, Rasûlü ve müminlerin dışında kâfirleri dost edinerek kuvvet hazırladıklarını iddia ederler. Oysa Kur'an'ı açıklamakla gönderilen Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ayeti şöyle açıklamıştır: İmam Müslim'in Sahih'inde, Ahmed'in Müsned'inde ve Sünenlerde Ukbe bin Amir'den şöyle rivayet edilmiştir:

"Rasûlullah bu ayeti okudu ve üç defa 'Dikkat edin kuvvet, atıcılıktır.' diye buyurdu." Evet, ayette Allah *subhanehu ve teâlâ* onlarla savaşabilmek için kuvvet hazırlığını emretmiştir. Yoksa onların küfür ve şirklerini okutan, yayan okullar açılmasını değil...

b. Yapılacak hazırlığın ne için olması gerektiği *"Müminlere ve Allah'a düşmanlık edenlerin korkutulması..."* olarak bildirilmiştir. Allah, korkutma kelimesi için 'er-he-be' fiilini kullanmıştır. İbni Kesir, Taberi ve diğer birçok müfessir bu fiili korkutma olarak açıklamıştır. Arapçada terörist kelimesi için bugün 'irhabi' kelimesi kullanılır. Korkutan, ürküten manasında... Dikkat edilirse Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* *"korkutun"* dediği Allah düşmanları ve terörist kelimesinin bugünkü kullanımı aynı kökten türemiştir. Ayet bu kadar açık ve net olmasına rağmen bugün din kisvesi altında tağutun savunuculuğunu yapanlar, aslında kendileri din düşmanıdır.

Belamlar '*Dinde terörizm yoktur, İslam şiddeti kabul etmez.*' gibi safsatlarla insanların beynini yıkamaktadırlar.

101. 8/Enfal, 39

102. 9/Tevbe, 36

103. 7/Araf, 37

104. 10/Yunus, 17

105. 11/Hud, 18-20

106. 4/Nisa, 60

107. Tağuttan kasıt budur dediği, Kitap ve Sünnet'in dışındaki her türlü kanundur.

108. 42/Şura, 21

109. 18/Kehf, 26

110. 12/Yusuf, 40

111. 9/Tevbe, 31

112. 5/Maide, 50

113. 16/Nahl, 106

114. 16/Nahl, 107

115. 2/Bakara, 85

116. 7/Araf, 28

117. 2/Bakara, 170

118. 7/Araf, 18

119. 7/Araf, 13

120. 7/Araf, 18

121. 15/Hicr, 34-35

122. 7/Araf, 18

123. 4/Nisa, 76

124. 20/Taha, 24

125. 28/Kasas, 4

126. 28/Kasas, 6

127. 28/Kasas, 39

128. 28/Kasas, 8

129. 28/Kasas, 40

130. 28/Kasas, 41-42

131. 4/Nisa, 97

132. 4/Nisa, 98

133. 39/Zümer, 17

134. Bu konu için ibadet kavramının açıklanması bölümüne bakınız. Deliller zikredilmiştir.

135. 16/Nahl, 123

136. 2/Bakara, 130

137. 21/Enbiya, 51

138. Tefsirlerde, ayette geçen 'Rüşd' kelimesi; Peygamberlik, hidayet, doğruluk olarak açıklanmıştır.

139. 21/Enbiya, 58

140. Müslim

141. Hadis İmam Ahmed'in Müsned'indedir. Mecmau'z Zevaid'de Heysemi şöyle der: 'Ahmed rivayet eder. İbni İshak işittiğini açıkça ifade eder. Sened de kalan ravilerin hepsi sağlamdır. Yine hadisi Ebu Yâ'lâ ve Taberani rivayet eder. Senedinde Muhammed bin Amr bin Alkame vardır hadisi hasendir, kalan raviler ise sahihtir. Ahmet Şakir, İmam Ahmed'in Müsned'ine

tahkikinde 'Senedi sahihtir' der.'

142. Ebu Davud, İmam Ahmed

143. 60/Mümteherine, 4

144. 9/Tevbe, 23

145. 16/Nahl, 36

146. 45/Casiye, 18

147. 6/Enam, 74

148. 21/Enbiya, 54

149. Bununla alakalı Tevhid Dergisi, 53, 54, 55 ve 56. sayılarına bakınız.

150. 24/Nur, 51

151. 33/Ahzab, 36

152. Mustasfa, 2/390. Konu başlığı: Halktan olan ammi sadece ilmini ve adaletini bildiğine fetva sorar.

153. 64/Tegabun, 2

154. 16/Nahl, 36

155. 8/Enfal, 37

156. 68/Kalem, 35-36

157. 59/Haşr, 20

158. 6/Enam, 55

159. Fi Zilali'l Kur'an'dan kısaltılarak.

160. 47/Muhammed, 19

161. Müslim, İman, 43.

162. İbni Mace

163. 43/Zuhurf, 86

164. 6/Enam, 19

165. Kitap Kayıhan Yayınları tarafından basılmıştır. Yazarı aslen Mısırlı olup Suudda yaşayan zahiren muvahhid olan bir âlimdir. Tağutlar onun cihad ve tevhidle ilgili iki kitabını yasaklamışlardır. Bulundurmanın cezası vardır.

166. Bu kitap Şeyh Abdulkadir bin Abdülaziz'in eseridir. Kitap internet ortamında vardır. Kendisi Mısırlı olup, yıllarca cihad etmiş ve şu anda Mısır hapishanelerinde yatmaktadır. Bu yazarın da kitapları Mısır'da yasaklanmış, bulundurmanın da cezası vardır.(2008)

167. 74/Müddessir, 49-51

168. 20/Taha, 124

169. 18/Kehf, 57

170. 46/Ahkaf, 3

171. 49/Hucurat, 15

172. Müslim, İman Babı, 27.

173. Müslim, İman Babı, 31.

174. 10/Yunus, 36

175. 11/Hud, 18

176. Mecmû'u'l Fetava, 7/609.

177. Kurtubi, 7/331.

178. Fethu'l Bari, İman Kitabı, 1/46.

179. 9/Tevbe, 5

180. Taberi ve Kurtubi

181. 6/Enam, 88

182. 98/Beyyine, 5

183. 4/Nisa, 145-146
184. Buhari, Kitabu'l İlim ve Kitabu'r Rekaik.
185. 2/Bakara, 8-9
186. 4/Nisa, 65
187. 4/Nisa, 60
188. 2/Bakara, 165
189. 26/Şuara, 96-98
190. 9/Tevbe, 24
191. Buhari, İman, 14.
192. 3/Al-i İmran, 31
193. Buhari, Kitabu'l İman.
194. 5/Maide, 55-56
195. 9/Tevbe, 16
196. 3/Al-i İmran, 28
197. 5/Maide, 51
198. 5/Maide, 81
199. 58/Mücadele, 22
200. 24/Nur, 47
201. 75/Kiyame, 31-32
202. 3/Al-i İmran, 32
203. 75/Kiyame, 36
204. İbni Kesir tefsiri, Kiyame, 36.
205. 3/Al-i İmran, 102
206. 2/Bakara, 217